

З В І Т

ректора Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького

ЧЕРЕВКА ОЛЕКСАНДРА ВОЛОДИМИРОВИЧА

про результати діяльності, передбачені контрактом,
за період з 1 січня по 31 грудня 2015 року

Виконуючи обов'язки ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, свою діяльність спрямовую на утвердження університету як багатопрофільного освітнього закладу, який забезпечує потреби регіону у фахівцях з вищою освітою на підставі ліцензії Міністерства освіти і науки України (АЕ № 636099) від 01.04.2015 р. за 33 напрямками підготовки освітнього ступеня бакалавра, 40 спеціальностями освітнього ступеня магістра та 33 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.

За звітний період мною забезпечено виконання таких зобов'язань, які передбачені контрактом:

1. У сфері організації освітнього процесу

1.1. Формування контингенту студентів

Станом на 01.10.2015 в інститутах і факультетах університету навчалось 5628 студентів, що на менше, ніж рік тому (5835 студентів). За кошти державного бюджету вищу освіту за освітніми ступенями бакалавра, магістра та освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра здобувало 3658 осіб (на 285 осіб менші, ніж у минулому році), за кошти фізичних та юридичних осіб – 1970 студенти, що на 78 осіб більше, ніж у минулому році.

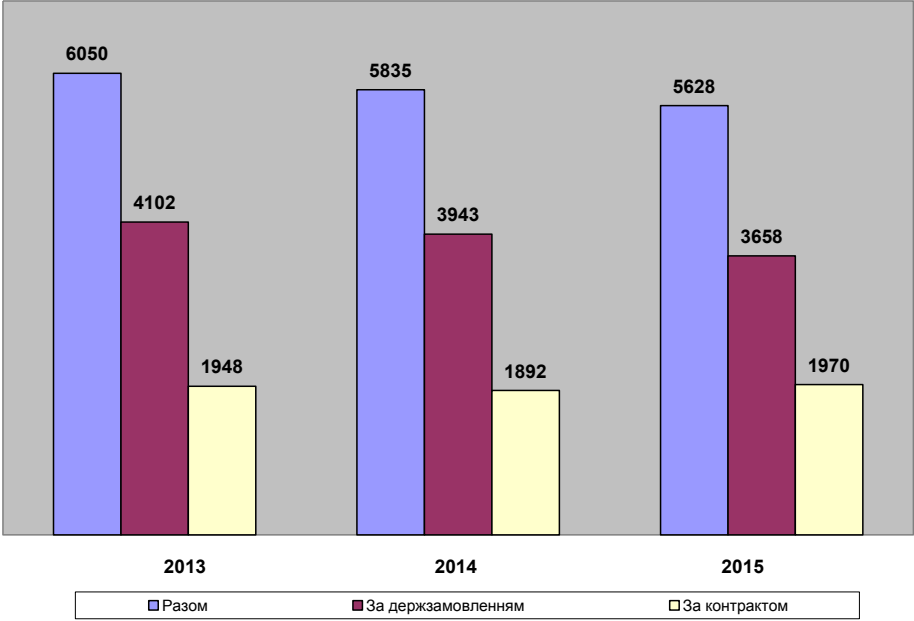

Рис. 1.1. Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти в університеті.

У порівнянні з минулим роком кількість студентів зменшилася на 3,55%. Зменшення кількості студентів відбулося за рахунок скорочення кількості осіб, які навчаються за державним замовленням (рис. 1.1). Зменшення стосувалося як денної (рис. 1.2), так і заочної (рис. 1.3) форм навчання.

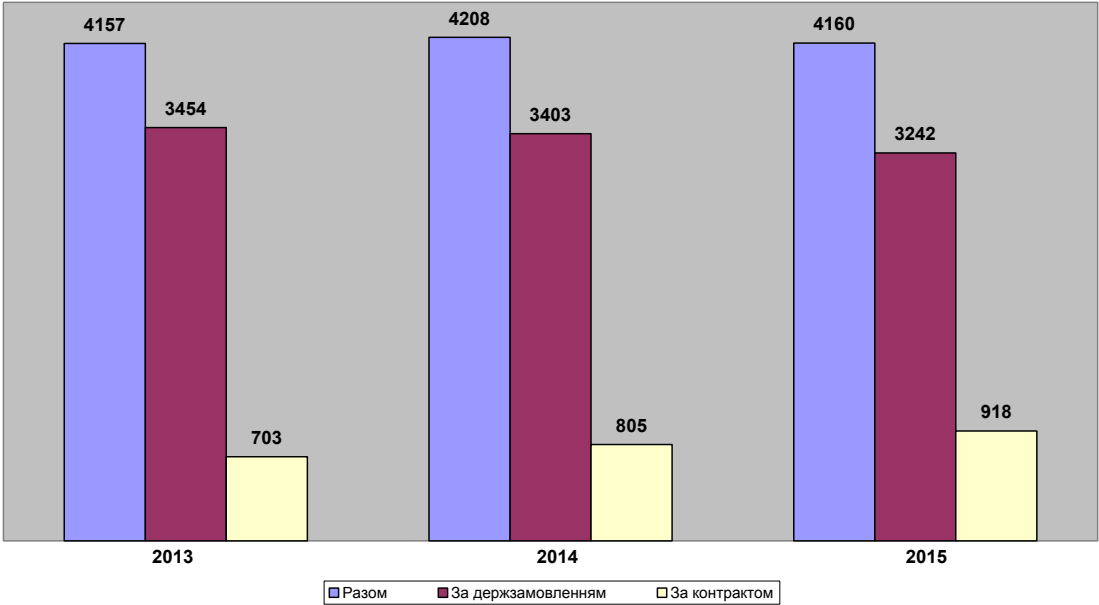

Рис. 1.2. Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти в університеті (денна форма навчання).

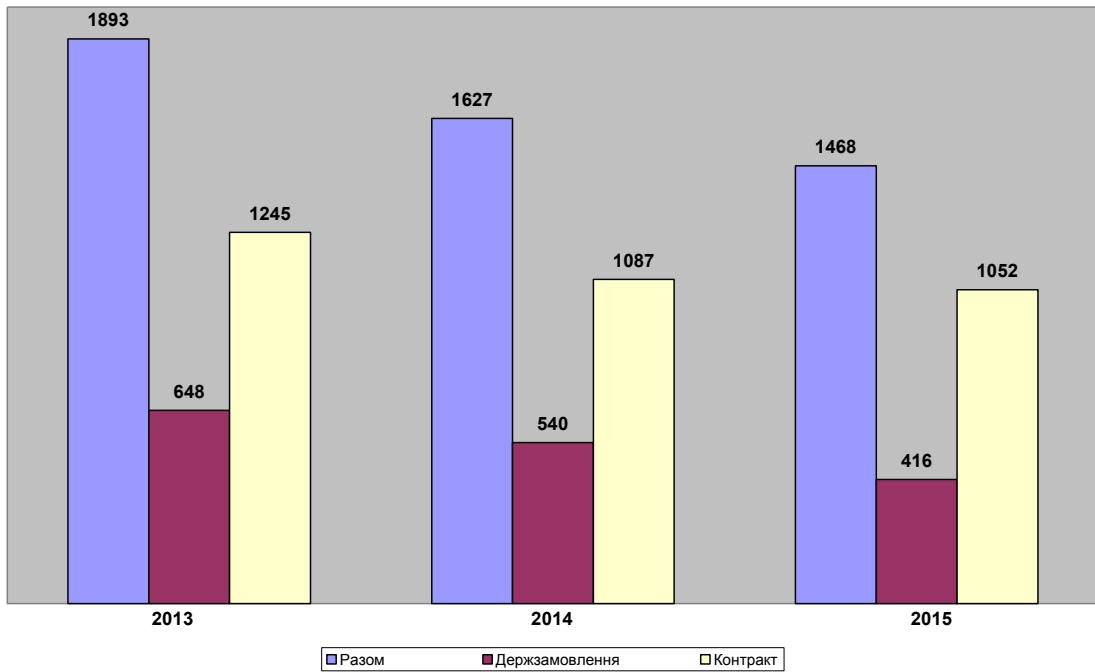

Рис. 1.3. Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти в університеті (заочна форма навчання).

Кількість здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра збільшилася на 1,02% (рис. 1.4). Це відбулося за рахунок збільшення кількості студентів денної форм навчання.

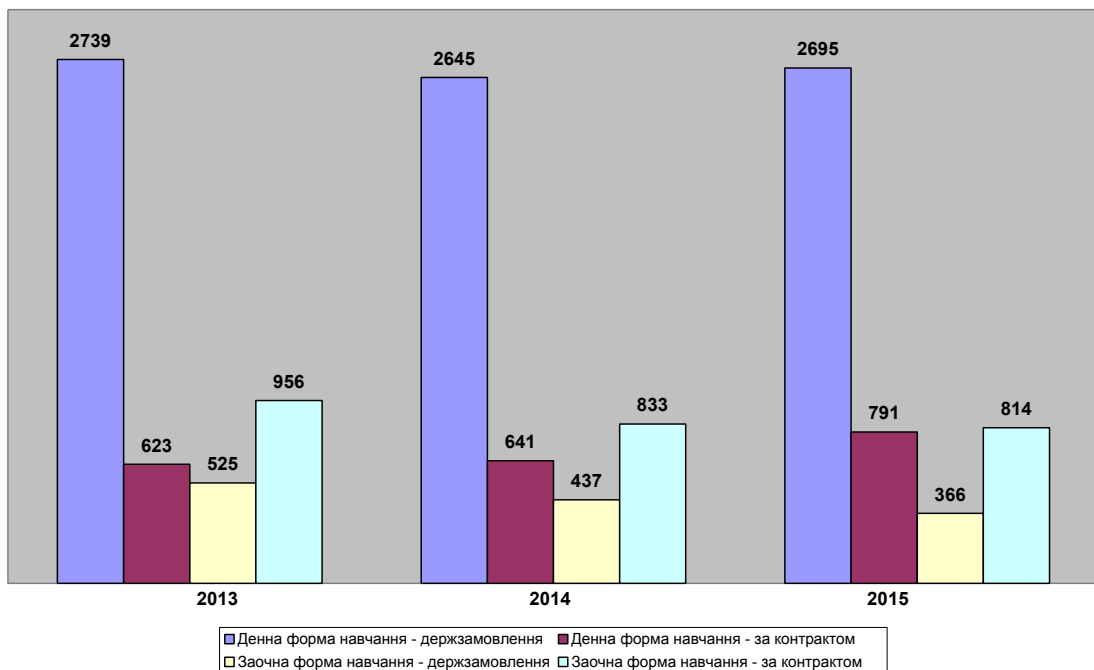

Рис. 1.4. Динаміка змін контингенту здобувачів освітнього ступеня бакалавра.

Кількість здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста скоротилася на 44,69% (рис. 1.5). Скорочення відбулося як за денною, так і за заочною формами навчання.

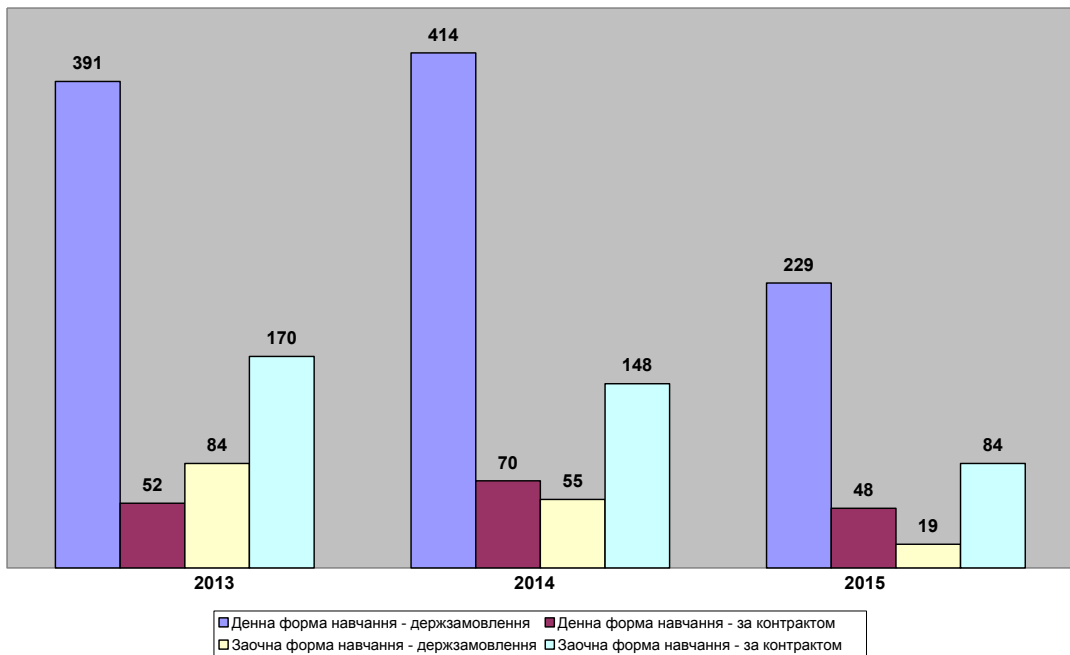

Рис. 1.5. Динаміка змін контингенту здобувачів освітнього ступеня спеціаліста.

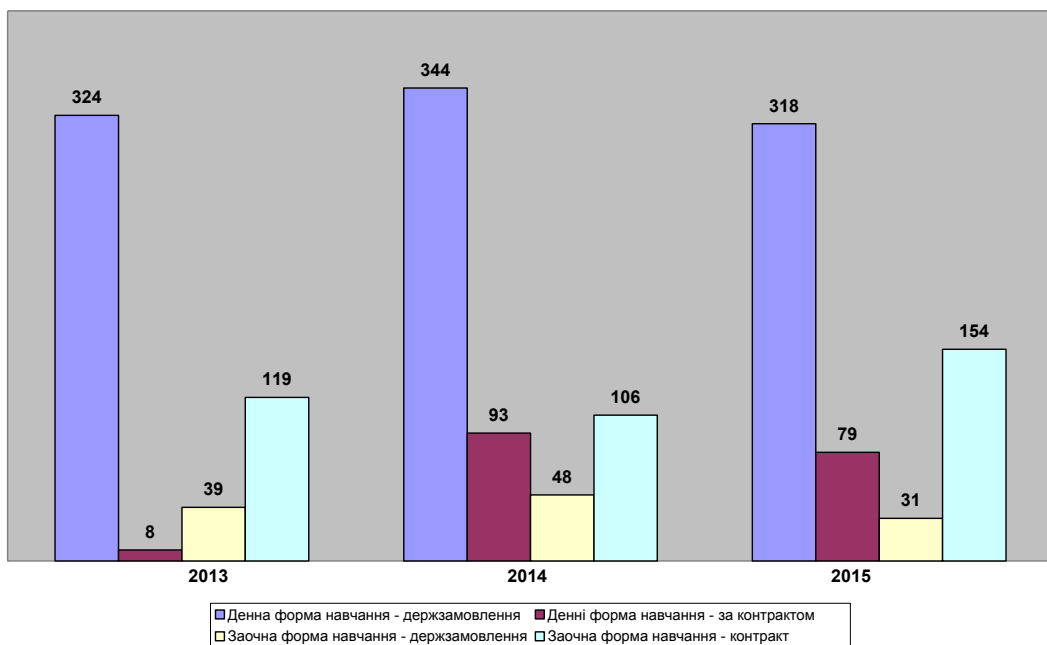

Рис. 1.6. Динаміка змін контингенту здобувачів освітнього ступеня магістра.

Кількість здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра зменшилася на 1,53% (рис. 1.6). Це відбулося за рахунок скорочення кількості студентів за денною формою навчання, тоді як за заочною відмічено зростання.

Протягом 2015 року з університету відраховано 407 студентів (рис. 1.7).

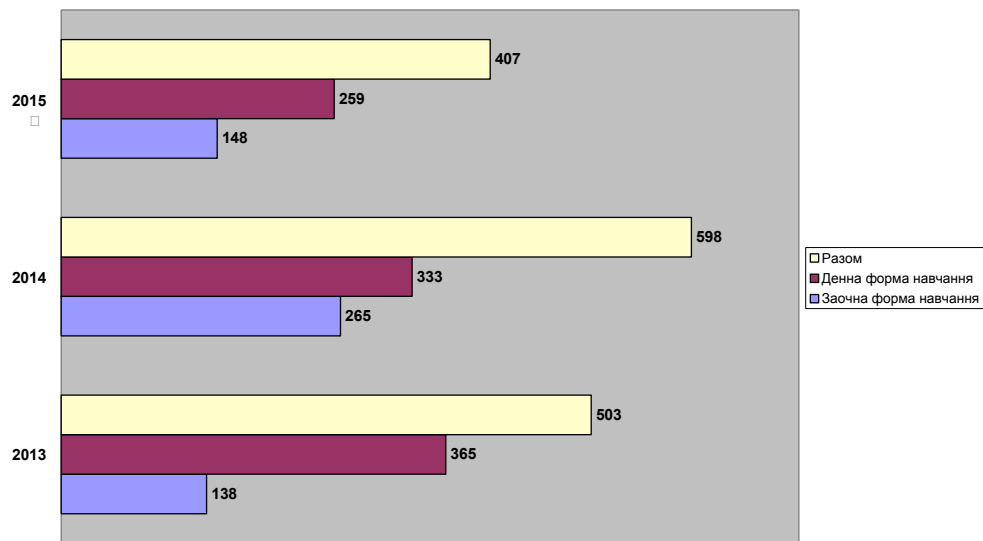

Рис. 1.7. Динаміка показників відрахування студентів за 2013-2015 рр.

Кількість відрахованих студентів у порівнянні з 2014 роком зменшилася на 32%, ця тенденція стосується як денної, так і заочної форми навчання.

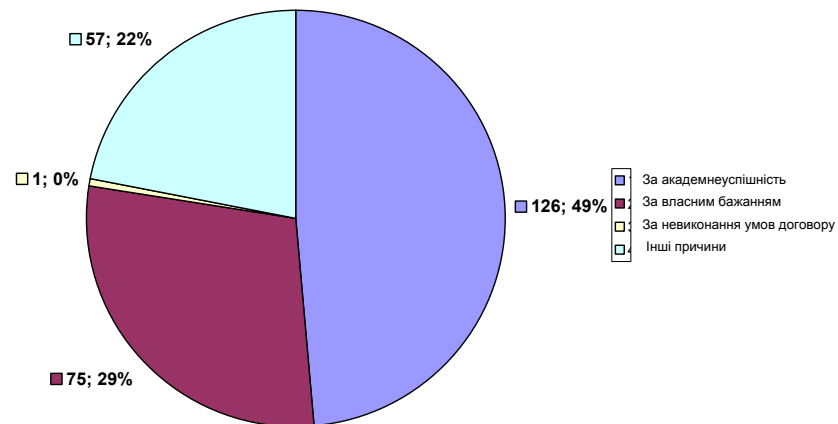

Рис. 1.8. Причини відрахування студентів денної форми навчання.

Основною причиною відрахування за денною формою навчання є академічна неуспішність, яка складала 49% від усіх причин відрахування. Значною також була частка відрахованих за власним бажанням (29%) (рис. 1.8).

Серед студентів заочної форми навчання основною причиною відрахування була академічна заборгованість (74% від загальної кількості відрахованих). (рис. 1.9).

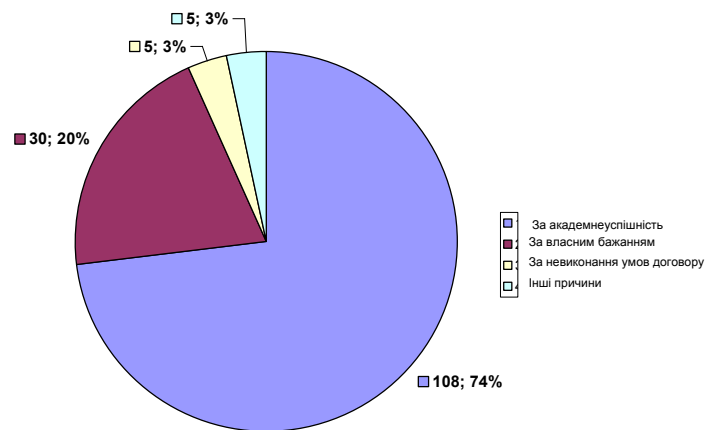

Рис. 1.9. Причини відрахування студентів заочної форми навчання.

1.2. Прийом на навчання і виконання державного замовлення

Вступна кампанія 2015 року проводилась на підставі Умов прийому до вищих навчальних закладів України в 2015 році, затверджених наказом МОН України від 15.10.2014 №1172 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04.11.2014 за №1390/26197; Правил прийому до Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в 2015 році, затверджених вченою радою університету 27.11.2014 (протокол №4) та інших чинних нормативно-правових документів.

Протягом вступної кампанії 2015 року була забезпечена прозорість, демократичність і відкритість роботи приймальної комісії, дотримання вимог нормативно-правових документів щодо організації прийому та зарахування на навчання, зокрема:

- у встановлені терміни розроблений комплект нормативних документів, що регламентують роботу приймальної комісії;

- на сайті університету розміщено правила прийому, положення про приймальну комісію, програми вступних випробувань, інформацію про обсяги державного замовлення, вартість навчання та інша необхідна інформація;
- систематично проводилася роз'яснювальна робота щодо правил прийому до університету;
- під час проведення вступної кампанії було організовано роботу консультативних телефонів приймальної комісії;
- був забезпечений щоденний особистий прийом громадян головою приймальної комісії, відповідальним секретарем;
- протягом всього періоду вступної кампанії до її роботи залучалися органи студентського самоврядування, були створені умови для доступу громадських спостерігачів для контролю за роботою приймальної комісії;
- вчасно оприлюднювалися списки осіб, рекомендованих до зарахування шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному Інтернет-сайті університету, інформаційних стендах приймальної комісії та через Єдину державну електронну базу з питань освіти.

З метою поліпшення якості вступників, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу, керівництвом університету, приймальною комісією, відбірковими комісіями інститутів (факультетів) протягом року проведена значна та різнопланова робота (виступи на телебаченні, радіо, проведені «Дні відкритих дверей», зустрічі з випускниками у школах та на інших профорієнтаційних заходах, інформація регулярно висвітлювалася на сайті університету).

Прийом заяв та документів для вступників на 1 курс здійснювався як в паперовому, так і в електронному вигляді. У порівнянні з 2014 роком збільшилася кількість заяв, поданих в електронному вигляді (63% проти 52%).

Усього вступниками було подано, а приймальною комісією оброблено, 8222 заяв (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Кількість поданих заяв за освітніми ступенями

Бакалавр (денна форма навчання)	6013
Бакалавр (заочна форма навчання)	388
Бакалавр (на основі диплома молодшого спеціаліста, денна і заочна форми навчання)	281
Спеціаліст (денна форма навчання)	459
Спеціаліст (заочна форма навчання)	240
Магістр (денна форма навчання)	556
Магістр (заочна форма навчання)	262
Друга вища освіта (на 2 курс, денна і заочна форми навчання)	23
Разом	8222

У порівнянні з 2014 роком кількість поданих заяв за освітнім ступенем бакалавра зменшилася (табл. 1.2). Основною причиною цього є скорочення кількості випускників загальноосвітніх шкіл регіону на 6%. Зменшення кількості вступників за освітнім ступенем магістра пов'язано із зменшенням обсягів випуску за освітнім ступенем бакалавра (у 2015 році випуск був найменшим за останні 10 років).

Таблиця 1.2

Кількість поданих заяв за денною формою навчання

Освітній ступінь, форма навчання	2014	2015	Різниця
Бакалавр, денна	7124	6013	-1111
Магістр, денна	668	556	-112
Магістр, заочна	204	262	+58

Середній конкурс заяв на 1 місце державного замовлення на 1 курс за освітнім ступенем бакалавра у 2015 році був аналогічним, до минулорічного: 10,0 проти 10,1.

У розрізі напрямів підготовки конкурс був неоднаковий. Найбільша кількість поданих заяв на 1 курс за денною формою навчання:

- 6.020303 Філологія (англійська мова та література) – 426
- 6.030102 Психологія – 341
- 6.020303 Філологія (переклад) – 306
- 6.140103 Туризм – 281
- 6.140101 Готельно-ресторанна справа – 279
- 6.030401 Правознавство – 230
- 6.030503 Міжнародна економіка – 222.

Аналогічна тенденція була відмічена і в 2014 році.

У порівнянні з 2014 роком відмічено зменшення кількості поданих заяв за денною формою навчання за напрямами підготовки:

- 6.030303 Видавнича справа та редагування – на 54%
- 6.040201 Прикладна математика – на 52%
- 6.030401 Правознавство – на 45%
- 6.130102 Соціальна робота – на 40%
- 6.020302 Історія – на 38%.

Збільшення кількості поданих заяв за денною формою навчання відбулося за напрямами підготовки:

- 6.010203 Здоров'я людини – на 87%
- 6.030503 Міжнародна економіка – на 54%
- 6.140101 Готельно-ресторанна справа – на 50%
- 6.010106 Соціальна педагогіка – на 37%
- 6.030301 Журналістика – на 33%

Найвищий конкурс за денною формою навчання був за напрямами підготовки з невеликими обсягами державного замовлення:

Напрямок підготовки	Обсяг держзамовлення	Кількість поданих заяв	Конкурс заяв на 1 місце
6.030509 Облік і аудит	3	134	44,7
6.140103 Туризм	7	281	40,1
6.030504 Економіка підприємства	5	180	36,0
6.140101 Готельно-ресторанна справа	8	279	34,9
6.030503 Міжнародна економіка	7	222	31,7
6.030401 Правознавство	10	230	23,0

Середній конкурс заяв на 1 місце державного замовлення за освітнім ступенем магістра за денною формою навчання в 2015 році був аналогічним, до минулорічного та становив 2,7.

Обсяги прийому до університету в 2015 році були на 24% меншими, ніж у 2014 році. Особливо відчутним скорочення було за державним замовленням (на 30%). Кількість осіб, прийнятих на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб, зменшилася на 22% (рис. 1.10).

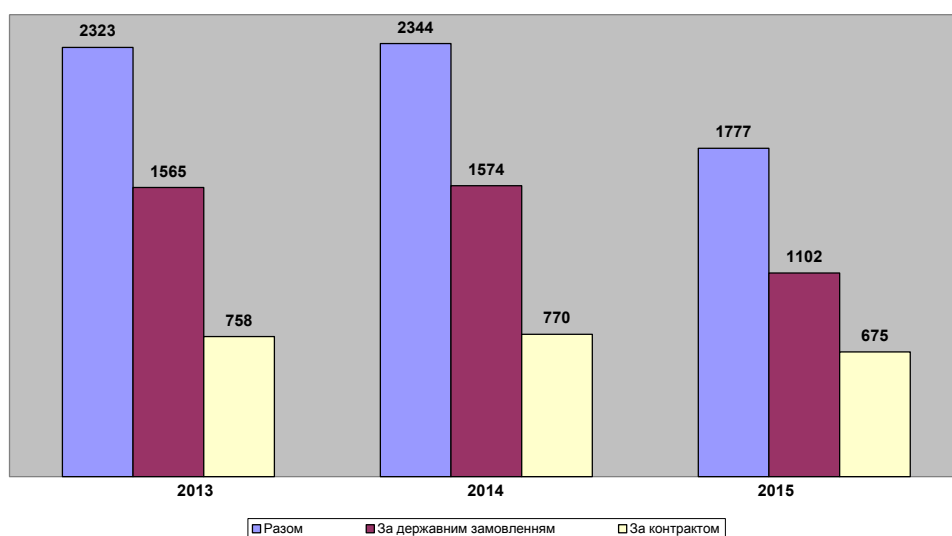

Рис. 1.10. Обсяги прийому до університету.

Тенденція скорочення обсягів прийому на навчання стосувалася як денної (рис. 1.11), так і заочної (рис. 1.12) форм навчання.

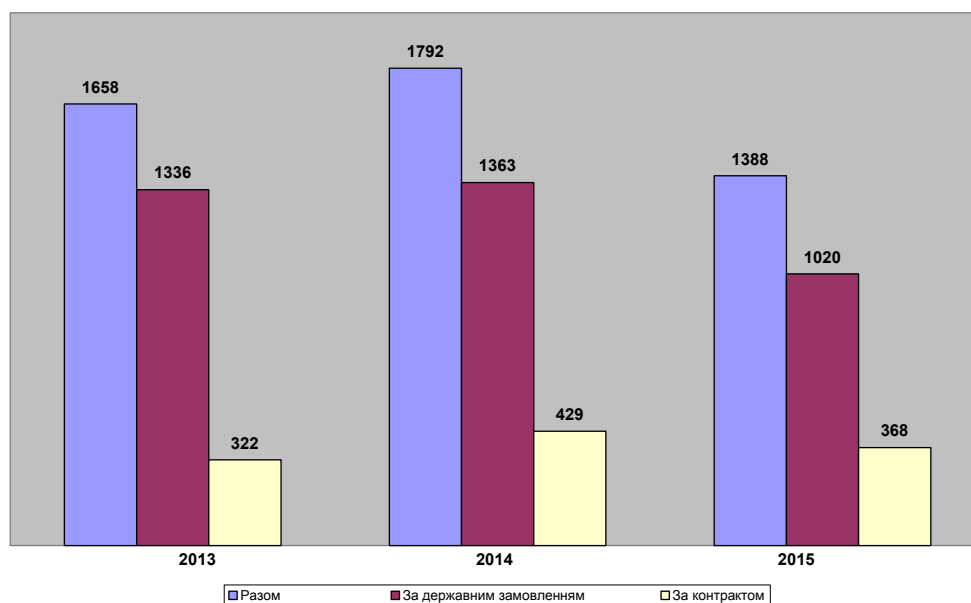

Рис. 1.11. Обсяги прийому за денною формою навчання.

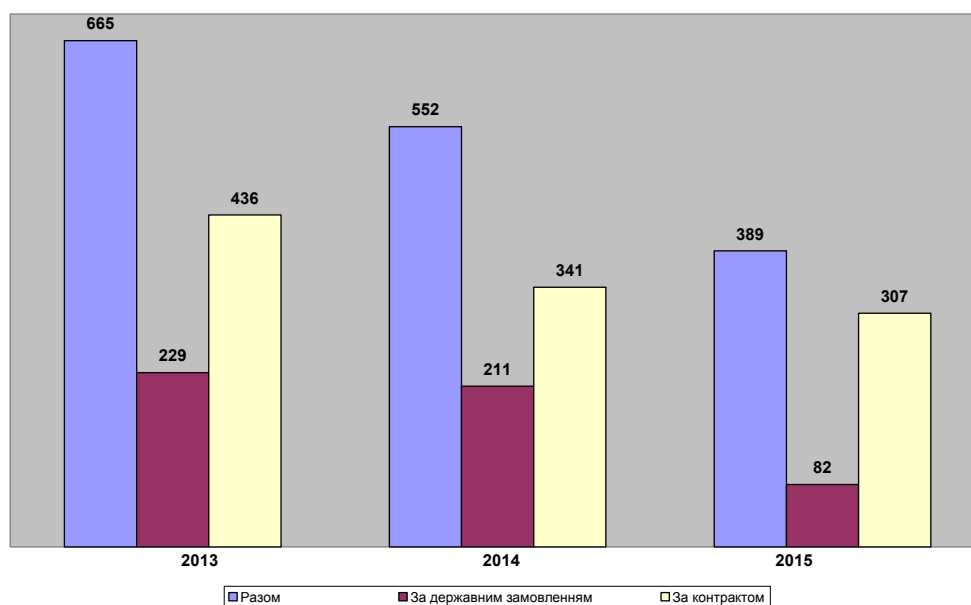

Рис. 1.12. Обсяги прийому за заочною формою навчання.

За освітнім ступенем бакалавра найбільш відчутним скорочення є за денною формою навчання за державним замовленням (рис. 1.13).

Суттєве скорочення обсягів прийому за ОКР «спеціаліст» пов'язане із невеликим обсягом випуску за освітнім ступенем бакалавра (рис. 1.14).

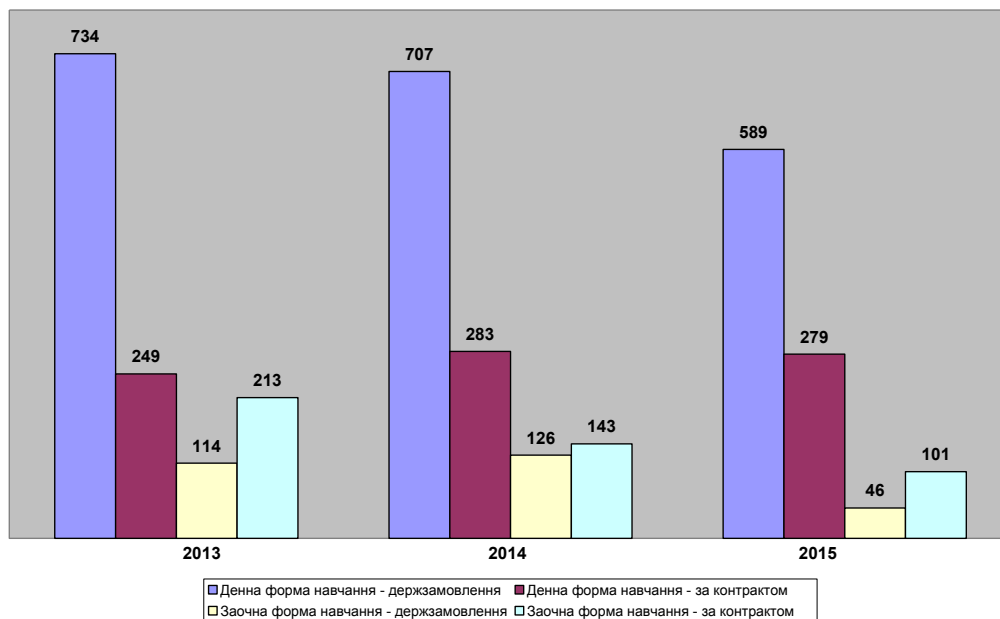

Рис. 1.13. Обсяги прийому на навчання за освітнім ступенем бакалавра.

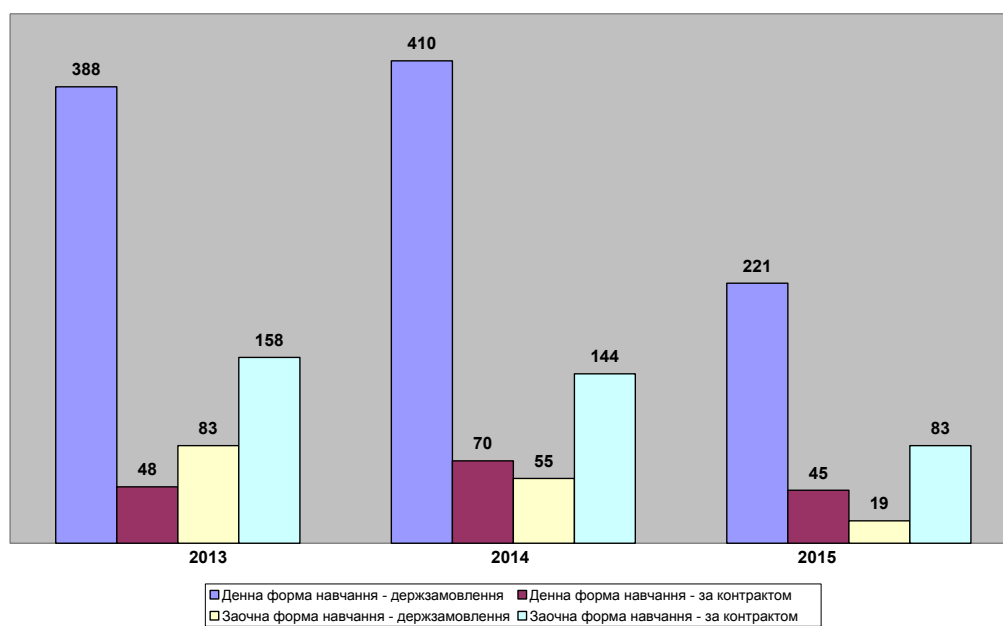

Рис. 1.14. Обсяги прийому на навчання за ОКР «спеціаліст».

У той же час за освітнім ступенем магістра за заочною формою навчання відбулося збільшення обсягів прийому, головним чином за рахунок осіб, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб (на 66%) (рис. 1.15).

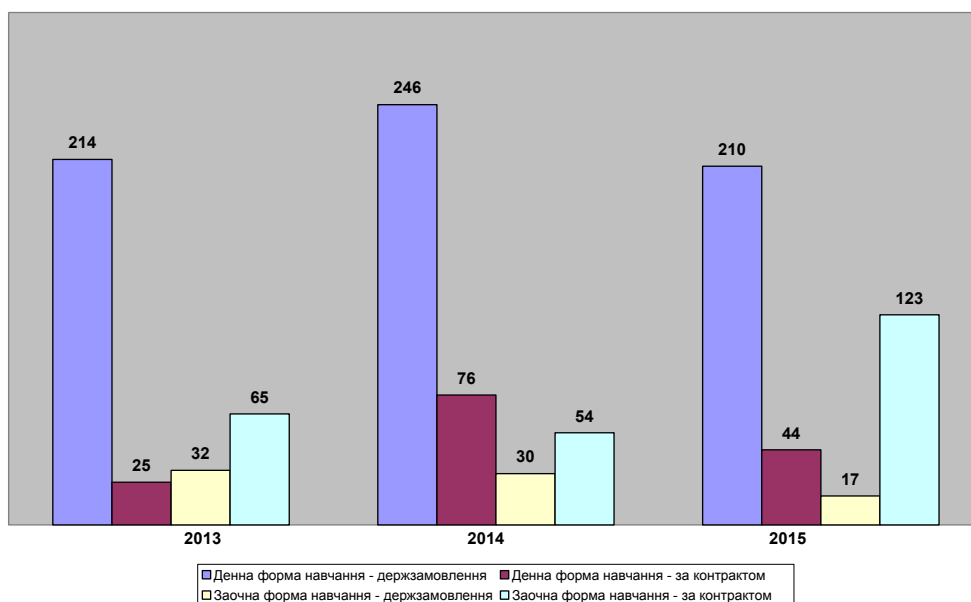

Рис. 1.15. Обсяги прийому на навчання за освітнім ступенем магістра.

Університет має найбільший обсяг держзамовлення серед вищих навчених закладів Черкаської області. Державне замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою, доведених МОН України університету, у 2015 році виконано в повному обсязі.

З метою підготовки до вступної кампанії 2016 року в грудні 2015 року розроблено та затверджено вченою радою Правила прийому до Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького на 2016 рік, їх своєчасно оприлюднено на Інтернет-сайті університету. Усі додатки до правил прийому сформовано та завантажено до ЄДЕБО для верифікації.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 та листа від 23.11.2015 № 1/9-561, університетом своєчасно надано проект Акту узгодження переліку спеціальностей та ліцензованого обсягу. Згаданий документ пройшов затвердження МОН України.

1.3. Моніторинг якості вищої освіти

Питання забезпечення якості освіти постійно перебувало в полі зору ректорату, Вченої ради університету, навчально-наукових інститутів і факультетів.

На розширеному засіданні Вченої ради університету 08.09.2015 сформульовані основні завдання у цьому напрямі діяльності на 2015/2016 н.р. Зокрема, це неухильне дотримання нормативних вимог, насамперед нового Закону України «Про вищу освіту» щодо організації освітнього процесу, поліпшення кадрового забезпечення, застосування новітніх технологій навчання й удосконалення педагогічної майстерності викладачів, науково-методичне забезпечення відповідної якості, поліпшення практичної підготовки студентів.

Упродовж звітнього періоду велася системна наполеглива робота щодо приведення організації освітнього процесу у відповідність до нормативних вимог. З цією метою було реалізовано комплекс заходів щодо модернізації освітнього процесу, продовжується впровадження системи якості вищої освіти.

Основними завданнями системи управління якістю освіти в університеті є: аналіз та перевірка результатів навчання, поліпшення освітніх програм, мотивації співробітників, покращення рівня викладання.

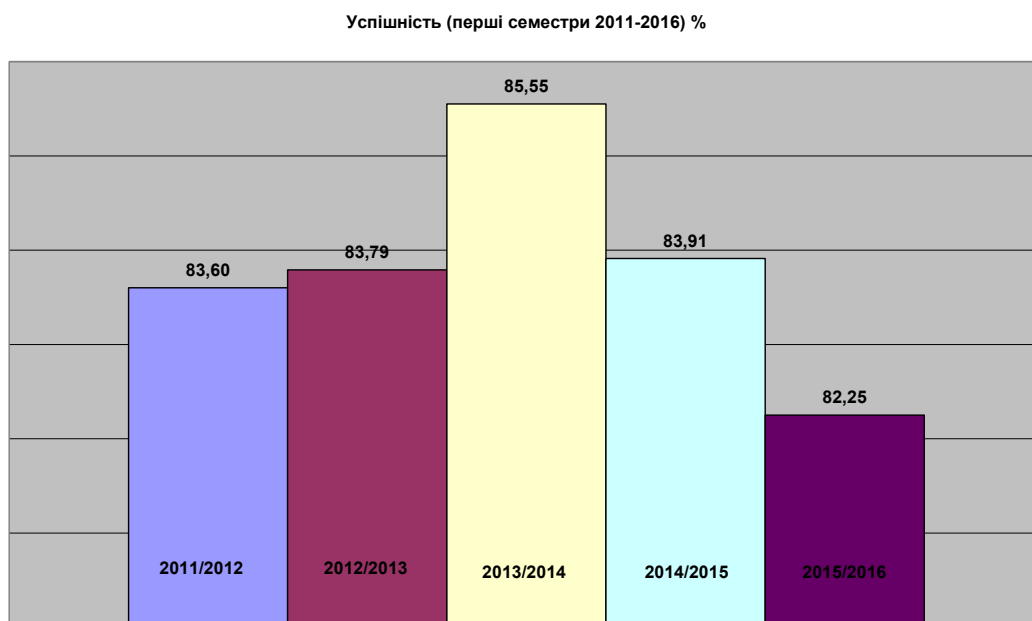

Рис. 1.16. Успішність навчання студентів денної форми за результатами I семестру 2015/2016 н.р.

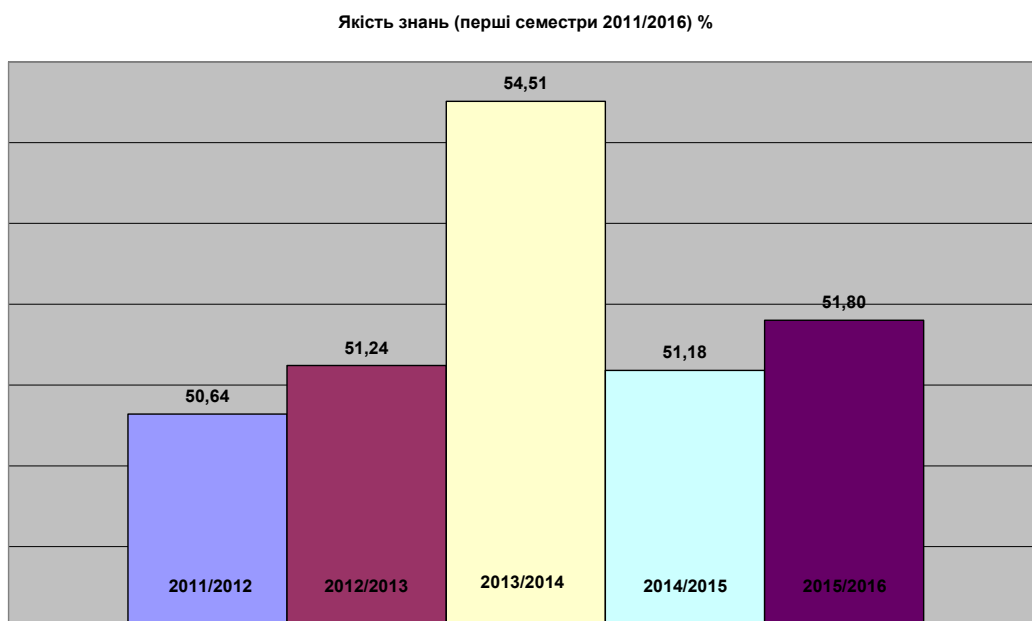

Рис. 1.17. Якість навчання студентів денної форми за результатами I семестру 2015/2016 н.р.

Наведені результати засвідчують достатні навчальні здобутки студентів університету. Найвища якість знань спостерігається в підрозділах: ННІ історії і філософії, ННІ іноземних мов, ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва. Найнижча – в ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я та на факультеті обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем.

Найвища успішність навчання спостерігається в підрозділах: ННІ історії і філософії, ННІ іноземних мов, ННІ української філології та соціальних комунікацій. Найнижча – в ННІ економіки і права та на факультеті обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», розроблено нові нормативні документи: «Положення про організацію освітнього процесу» (схвалено вченою радою університету 12.02.2015, протокол №6). Розроблено «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького».

У межах системи моніторингу якості освітніх послуг здійснювався моніторинг навчальних досягнень студентів. Результати семестрового контролю були предметом обговорення на засіданнях вченої ради університету (12.02.2015,

протокол №6 та 08.09.2015, протокол №1). Результати семестрового контролю та ректорських контрольних робіт показали належний рівень підготовки студентів та стабільність показників якості та успішності навчання.

Відповідно до плану роботи університету на 2015/2016 н.р., здійснювався моніторинг основних напрямів діяльності структурних підрозділів (освітній процес, науково-дослідна робота, міжнародні зв'язки, іміджева діяльність та виховна робота). Зокрема, у I семестрі здійснено перевірку чотирьох підрозділів: ННІ природничих наук, ННІ іноземних мов, ННІ економіки і права та ННІ історії і філософії. Результати перевірки розглянуто на засіданнях вченої ради університету (10.11.2015, протокол №2; 11.02.2016, протокол №4).

Освітній процес тривав організовано і злагоджено, відповідно до встановленого графіку.

Особлива увага протягом звітного періоду приділялася якості організації навчального процесу:

- наявності затверджених в установленому порядку навчальних і робочих навчальних планів, графіків навчального процесу, робочих програм з усіх навчальних дисциплін;

- відповідності змісту навчальних планів і робочих програм вимогам стандартам вищої освіти;

- відповідності елементів освітнього процесу (лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять) затвердженим планам і програмам;

- комплектності і достатності методичного забезпечення дисциплін (методичних вказівок до лабораторних занять, контрольних робіт, державних екзаменів, курсових робіт і випускних (дипломних) робіт, самостійної роботи);

- достатності, регулярності і рівню організації поточного контролю;

- наявності чітких критеріїв оцінювання знань, умінь, навичок з кожної дисципліни, у тому числі всіх видів практик, курсових робіт тощо.

На засіданнях ректорату, вчених рад університету, інститутів та факультетів аналізувалися питання стану забезпечення якості й доступності вищої освіти, визначення напрямів та форм поліпшення практичної підготовки фахівців,

підвищення ефективності наукової, інноваційної та фінансово-господарської діяльності.

Значні зусилля спрямовувалися на забезпечення належного рівня організації семестрових контрольних заходів і атестації здобувачів вищої освіти, прозорості їх проведення, об'єктивності оцінювання знань студентів із залученням тестових методик, письмових екзаменів.

Проводилося регулярне ознайомлення членів трудового колективу і студентів з нормативно-розпорядчими і програмними документами як загальнодержавного рівня, так і з матеріалами локального значення, які мають визначальний характер для діяльності університету: Постановами Кабінету Міністрів України, рішеннями колегій, наказами, розпорядженнями, інструктивними й нормативними листами Міністерства освіти і науки України.

Вчена рада університету, органи громадського, зокрема студентського, самоврядування систематично інформувалися ректором, ректоратом про прийняті управлінські рішення та їх реалізацію.

1.4. Акредитація та ліцензування

За звітний період проведено значну роботу щодо акредитації і ліцензування спеціальностей.

Процедуру акредитації успішно пройшли спеціальності:

8.18010014 Управління фінансово-економічною безпекою

8.01010101 Дошкільна освіта

7.01010201 Початкова освіта

8.01010201 Початкова освіта

8.03010201 Психологія*

8.18010022 Освітні вимірювання

Інститути, факультети університету розширили спектр надання освітніх послуг, запровадивши нові напрями підготовки і спеціальності.

Університетом отримано дозвіл на підготовку іноземців та осіб без громадянства до вступу у вищі навчальні заклади, а також на підготовку іноземців та осіб без громадянства за акредитованими напрямами (спеціальностями).

Аналіз використання ліцензовано обсягу показав, що він в університеті використовується на %. Тому ліцензування нових спеціальностей здійснювалося за рахунок перерозподілу місць ліцензованого обсягу за іншими напрямами підготовки (спеціальностями).

Процедуру ліцензування протягом звітного періоду пройшли 12 спеціальностей:

№	Напрямок підготовки, спеціальність	Форма навчання
1	8.14010301 Туризмознавство (за видами)	Денна форма навчання
2	8.01030303 Прикладна лінгвістика	Денна форма навчання
3	8.02030306 Фольклористика	Заочна форма навчання
4	8.02030202 Етнологія	Заочна форма навчання
5	8.04030302 Системи і методи прийняття рішень	Заочна форма навчання
6	8.05010101 Інформаційні управляючі системи та технології (за галузями)	Заочна форма навчання
7	8.05010301 Програмне забезпечення систем	Заочна форма навчання
8	8.18010014 Управління фінансово- економічною безпекою	Заочна форма навчання
9	8.01010101 Дошкільна освіта	Заочна форма навчання
10	8.01010201 Початкова освіта	Заочна форма навчання
11	8.03010201 Психологія	Заочна форма навчання
12	8.18010022 Освітні вимірювання	Заочна форма навчання

За рядом спеціальностей було збільшено у встановленому порядку ліцензований обсяг підготовки фахівців з вищою освітою: 6.010102 Початкова

освіта (заочна форма навчання), 7.03040101 Правознавство (заочна форма навчання), 8.04010601 Екологія та охорона навколишнього середовища* (денна форма навчання), 8.04010101 Хімія* (денна форма навчання), 8.04010201 Біологія* (денна форма навчання), 8.04030302 Системи і методи прийняття рішень (денна форма навчання).

Завдяки відкриттю нових спеціальностей та перерозподілу ліцензованого обсягу було збільшено обсяг прийому на навчання за вищезгаданими спеціальностями, що мало позитивний вплив на збереження контингенту студентів.

2. У сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності

Наукова діяльність – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Ця сфера діяльності є одним із основних критеріїв визначення рейтингу університетів. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», одним із основних завдань ВНЗ є провадження наукової діяльності, формування людського капіталу.

У 2015 р. в університеті працювало 5 спеціалізованих вчених рад із правом прийняття до захисту дисертацій за 10 спеціальностями: на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук за 3 спеціальностями (07.00.01, 07.00.02, 07.00.06), на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за 3 спеціальностями (13.00.01, 13.00.02, 13.00.04), на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за 1 спеціальністю (10.01.01), на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за 1 спеціальністю (13.00.06) та на здобуття кандидата економічних наук за 2 спеціальностями (08.00.05 та 21.04.02). Остання спецрада була відкрита у звітному році.

Наприкінці 2015 року спеціалізована рада К 73.053.04 змінила свій статус та здобула право приймати до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) педагогічних наук зі спеціальності 13.00.06 «Теорія і методика управління освітою».

В університеті діє аспірантура з 33 спеціальностей (в 2014 – 31), де навчається 112 аспірантів (з них 94 – за денною формою навчання), зокрема 6 осіб на платній основі, та докторантура з 11 спеціальностей (в 2014 році – 9), де навчається 13 докторантів.

У 2015 р. відкрито: докторантури зі спеціальностей 21.04.02 – економічна безпека суб'єктів господарської діяльності та 13.00.06 – теорія і методика управління освітою, аспірантуру зі спеціальностей 08.00.05 – розміщення продуктивних сил та регіональна економіка та 13.00.07 – теорія і методика виховання, в яких вже здобувають вчене звання доктора 2 особи та кандидата наук – 3 особи.

У 2015 році подано до МОНУ документи на відкриття докторантури зі спеціальності 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки та готуються документи на відкриття аспірантури зі спеціальності 27.00.04 – теорія та історія журналістики.

У зв'язку зі збільшенням кількості спеціальностей в докторантурі та аспірантурі університету зменшилася кількість заявок в інші установи.

Станом на 31 грудня 2015 р. аспірантами/докторантами, науково-педагогічними кадрами університету було захищено 6 докторських дисертацій (в 2014 році – 7) (з них 2 достроково), з яких 5 залишилося працювати в університеті, та 32 кандидатських дисертацій (в 2014 році – 19) (з них 13 достроково), з яких 24 залишилося працювати в університеті.

У 2015 році науковою діяльністю займалася більшість науково-педагогічних працівників: всі доктори і кандидати наук, аспіранти та докторанти. Вони здійснювали фундаментальні й прикладні дослідження з 75 колективних і 153 індивідуальних тем. Дослідження велися в основному на громадських засадах у другу половину робочого дня.

У 2015 р. науковці університету проводили дослідження у межах 5 наукових проектів, які виконувались за рахунок держбюджету.

ПІБ керівника	Назва дослідження
Науково-дослідні роботи, що фінансуються за рахунок коштів держбюджету	
проф. Гусак А.М.	Вплив дефектної структури на пороутворення, течію решітки та на конкуренцію фаз при взаємній дифузії
проф. Мінаєв Б.П.	Структурні та спектральні властивості нових матеріалів для сенсibilізованих барвником сонячних елементів, нанофотоніки та органічних світловипромінюючих пристроїв
проф. Корновенко С.В.	Селянство України за умов суспільно-політичних потрясінь та соціально-економічних трансформацій першої третини ХХ ст.
проф. Земзюліна Н.І.	Соціальні практики формування гендерної чутливості й толерантності в традиційному українському суспільстві модерного періоду
доц. Сердюк З.О.	Теоретичне та методичне забезпечення якісної математичної освіти загальноосвітніх вищих навчальних закладів в умовах євроінтеграції

Науково-педагогічні працівники 18 кафедр зареєстрували 29 тем НДР в Українському інституті науково-технічної та економічної інформації.

У 2015 році професор В. В. Масненко отримав грант із держфонду фундаментальних досліджень.

Завдяки ініціативі студенток ННІ іноземних мов, активних учасниць Центру молодіжних інновацій університету Яни Балашової та Єлизавети Побиванець стало можливим безкоштовно готувати школярів одинадцятих класів до ЗНО. Розроблений ними освітній проект «HUMANities» переміг у конкурсі проектів громадських організацій та ініціативних груп, оголошеному управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської облдержадміністрації й отримав часткове фінансування від організаторів.

Для студентів, які виявили бажання готувати школярів до ЗНО, провели підготовчий тренінг. Майбутніх викладачів навчали ефективно викладати інформацію, щоб їхні учні успішно пройшли тестування. Захід відбувся за участі лекторів із Чернігова, Чернівців, Дніпропетровської області.

Кафедрою екології та агробіології розроблено та подано до Міністерства екології та природних ресурсів екологічний проект «Созологічна оцінка об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області». Проект має високий ступінь вірогідності бути профінансованим.

Навчально-науковим центром фізико-хімічних експериментальних досліджень під керівництвом доцента Я. Д. Короля виконано пробні дослідження зразків продукції ООО «Завод хімічних реактивів «Донецьк-Реактив» (зараз – ООО «КЕМИКАЛ ЭЛЕМЕНТС ЮКРЕЙН») та підготовлено договір про подальшу системну співпрацю.

У березні 2015 року у залі пленарних засідань Верховної Ради України проводилися Парламентські слухання «Про зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС, об'єкт «Укриття» та перспективи розвитку зони відчуження». Участь у слуханнях взяла доцент Т.О. Мельник. Попередньо були надані пропозиції до Рекомендацій Парламентських слухань від нашого університету, які були враховані при плануванні питання створення біосферного заповідника на території зони відчуження.

У 2015 році університетом започатковано плідну співпрацю з Управлінням Держпраці у Черкаській області. Спільними зусиллями проводяться науково-практичні семінари та круглі столи, на яких обговорюються актуальні проблеми охорони праці та безпеки життєдіяльності.

У звітному році в університеті на базі ЦЗМЗ створено проектний офіс, працівники якого зосередили свої зусилля на залучення грантів та проектів до університету. Зокрема, ними університет зареєстровано на платформі учасників програми Erasmus+. Це значно розширює можливості університету стосовно пошуку закордонних партнерів для участі у проектах університету. Цим створено

можливість пропонувати власні проекти, брати участь у різноманітних програмах із наукової, освітньої, адміністративної та інших сфер.

У цьому році працівники університету отримали такі патенти та свідоцтва:

1. Патент на винахід №109666 «Спосіб одержання нікель-карбонового нанокompозита» (винахідники: Литвин В.А., Галаган Р.Л., Король Я.Д. заявник і власник Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького);

2. Патент на корисну модель №100800 «Спосіб одержання магнітного кобальт-карбонового нанокompозиту» (винахідники: Литвин В.А., Галаган Р.Л., Король Я.Д.);

3. Патент на винахід №109024 «Спосіб визначення та виховання анаеробної працездатності з використанням біологічного зворотного зв'язку» (винахідники: Коваленко С.О., Нечипоренко Д.Л., Яковлев М.Е.).

Активну наукову діяльність продовжували здійснювати 22 науково-дослідних підрозділи університету, кількість яких в 2015 році збільшилася на 10 одиниць, а саме:

- Науковий центр діалектологічних досліджень Середньої Наддніпрянщини;
- Науково-дослідний центр Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького з вивчення пам'яток археології;
- Центр інтелектуальної власності, інноватики та управління проектами;
- Науково-навчальна лабораторія глибинної психокорекції;
- Навчально-виробнича і наукова лабораторія кафедри видавничої справи, редагування і теорії інформації;
- Наукова лабораторія «Автоматизація наукових досліджень»
- Центр гендерних досліджень і комунікацій;
- Науково-методичний центр туризмології і екскурсознавства;
- Наукові дослідження у сфері туризму та гостинності в Україні;
- Комісія з біоетики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Додатний індекс цитування Гірша (h) (за даними сайту www.scopus.com) мають 26 викладачів і 2 аспіранти нашого університету. Особливою гордістю ЧНУ

є здобутки проф. Мінаєва Б.П., який посідає 37 місце серед 100 найбільш цитованих науковців України та 26 місце серед 100 науковців в рейтингу «Фізичні та технічні науки». Довгий час (за винятком останніх даних) до 100 найбільш цитованих науковців України входив і проф. Гусак А.М.

У 2015 році науковці нашого університету – академік Яценко Т.С., професор Гусак А.М. та професор Мінаєв Б.П., ввійшли до складу секцій за фаховими напрямками Наукової ради Міністерства освіти і науки України.

За 2015 рік науково-педагогічні працівники нашого університету опублікували: 32 монографії, 5 підручників, 156 навчальних та навчально-методичних посібників (із них 13 з грифом МОН України), 21 методичних рекомендацій та 50 інших науково-публіцистичних видань; 594 статей у наукових виданнях України (з них 421– у фахових виданнях), 113 статей у закордонних виданнях, 501 тез доповідей.

Основним науковим періодичним виданням університету є науковий журнал «Вісник Черкаського університету», який видається у 9 серіях (Педагогічні науки, Філологічні науки, Фізико-математичні науки (фізика), Історичні науки, Філософські науки, Біологічні науки, Економічні науки, Хімічні науки, Прикладна математика. Інформатика), з яких 8 серій є фаховими.

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (Постанова Президії ВАК України 2010 року). Проведено перереєстрацію видання (Наказ МОН України № 455 від 15.04.2014, додаток 5; №528 від 12.05.2015, додаток № 13, №747 від 13.07.2015, додаток 17).

Електронні версії випусків Вісника систематично викладаються на сайті НБУ ім. Вернадського, на сайті наукової бібліотеки імені М. Максимовича та відображаються в реферативній базі даних «Україніка наукова» і є доступними для широкого загалу науковців світу. Все це значно підвищує вимоги до якості статей, що приймаються до Вісника.

Університет також видає фахові збірники наукових праць:

– «Мовознавчий вісник» (у 2015 році пройшов перереєстрацію);

- «Український селянин» (перереєстрація видання (у 2015 році пройшов перереєстрацію);
- «Гуржіївські історичні читання»;
- щорічник «Літературознавство. Фольклористика. Культурологія»;
- щорічник «Шевченків світ».

Співробітництво із закордонними інституціями ведеться за широким спектром проблем навчального, наукового, дослідницького та соціального напрямів, основними з яких є комплексна співпраця зі 100 закордонними університетами у межах діючих двосторонніх угод. У 2014-2015 навчальному році укладено міжнародні угоди про співробітництво (4) Вищою гуманістичною школою міста Сосновець, Польща, Верхньосілезьким економічним університетом ім. В. Корфантога у м. Катовіце, Польща, Європейським навчальним університетом м. Тбілісі, Грузія, перепідписано договір з Університетом Марії Кюрі-Склодовської (Польща).

У розвиток українсько-польської науково-освітньої співпраці Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького пропонує своїм студентам навчання за програмою Подвійний диплом у Вищій лінгвістичній школі у Ченстохові та Вищій гуманістичній школі міста Сосновець (2015).

За підписаною угодою про співпрацю, продовжується участь університету у програмі Подвійний диплом вищої Лінгвістичної школи у м. Ченстохов (Польща).

Окрім того, університет є активним учасником міжнародного наукового життя.

У 2015 році науково-педагогічні працівники університету здійснили 60 виїздів за кордон з метою науково-дослідної роботи, стажування, участі у конференціях, симпозіумах, укладання угод із співробітництва. Активними учасниками цього процесу стали: ректор університету Черевко О.В., професори Архипова С.П., Масненко В.В., Селіванова О.О.; доценти Трубенко І.А., Овчаренко О.В. Проф. Гусак А.М. за звітний період мав 6 наукових виїздів за кордон. Доценти Запорожець Т.В. та Пасічний М.О. двічі за рік брали участь у науковій роботі за кордоном. Проф. Мартинова Г.І. та доц. Щербина Т.В. брали

участь у другій міжнародній програмі «Слов'янські зустрічі». Професор Ромашенко Л. І. мала 5 закордонних відряджень для участі у конференціях.

Сердюк З.О. була у місячному науковому стажуванні в Університеті Коменського, м. Братислава. Стеценко А.І. перебував на чемпіонаті світу з пауерліфтингу у м. Хамм (Люксембург). Проф. Мартинова Г.І., Кавун Л.І., Ярмоленко Н.М. та доц. Щербина Т.В., Корновенко Л.В., Кочерга Г.В. брали участь у міжнародній науковій конференції у м. Гомель.

В університеті регулярно проводяться презентації знаних міжнародних програм академічних обмінів. Упродовж звітнього періоду в університеті викладали або читали лекції: доктор гуманітарних наук Ева Назарук-Стоцька (Люблін, Польща), проф. Л. Легенхаузен (м. Мюнстер, Німеччина), стажер Джін Ландбом (Каліфорнія, США), професор Генрик Лещинський (Гданськ, Польща), професор Девід Тарттер (штат Вермонт, США), доктор Ліслі Кауфман (Канзас, США), професор Олег Воловина (Північна Кароліна, США).

Навчально-науковий інститут іноземних мов відвідали президент організації «Cosmopolitan Project Foundation» Кантен Гійомен та віце-президент «Асоціації українських студентів у Франції» Анастасія Фомічова.

Візит Віце-президента Вищої Лінгвістичної Школи (WSL) м. Ченстохова (Польща) Томаша Кука та проректора з навчальної роботи Матеуша Донсала відкрив нові перспективи для реалізації програми «Подвійний диплом».

У кінці травня делегація Асоціації французько-української дружби з французького міста Ламберсар відвідала Музей рушника Черкаського національного університету.

29 липня 2015 р. відвідала університет аташе з питань культури Посольства США в Україні Шері Бістранскі. Ділова частина візиту передбачала розширення співпраці з Черкаським національним за освітніми програмами, які адмініструє представник Відділу преси, освіти і культури Посольства США в Україні Кулик Д.С.

У звітний період університет був належно представлений на міжнародних виставках і форумах.

Так, на Шостій Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2015». Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького отримав Сертифікат якості наукових публікацій за 21 місце у Рейтингу вищих навчальних закладів в Україні за версією SciVerse Scopus – найбільшої у світі універсальної реферативної бази даних із можливостями відстеження наукової цитованості публікацій. Золоту медаль в номінації «Сучасний навчальний заклад як соціокультурний осередок громадянсько-патріотичного виховання дітей та студентської молоді» університет отримав за ряд благодійних заходів національно-патріотичного спрямування. Крім того, за творчу працю з підвищення якості національної освіти міністерство та Національна академія педагогічних наук нагородили Черкаський національний дипломом, його керівника – Почесною грамотою.

У березні 2015 р. делегація Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького на чолі з ректором Олександром Черевком взяла участь у роботі українсько-німецького форуму «Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики». Метою Форуму було налагодження співробітництва між міністерствами, між Спілкою ректорів України та Конференцією ректорів Німеччини, а також між вищими навчальними закладами країн у сфері освітянських програм, наукових досліджень та інновацій в університетах.

16.06.2015 започатковано роботу Міжнародного археологічного табору (Чигирин – Суботів) у рамках проходження археологічної практики студентами ННІ історії і філософії.

Чотири молодих учених нашого університету отримують Стипендіати Кабінету Міністрів України.

У цьому році 2 молодих учених к. х. н., ст. викладач Литвин В. А. та к.х.н., ст. викладач Баришніков Г. В. отримали премію Президента України для молодих учених у галузі фізико-технічних та математичних наук (науковий керівник д. х. н., професор Мінаєв Б. П.).

Авторським колективом (аспірант Карауш Н. М., к. х. н., викладач Баришніков Г. В.) були подані документи на здобуття премії президії НАН України для молодих учених.

У Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у 2014/2015 н. р. 4 студенти університету отримали дипломи переможців.

У 2014/2015 н. р. переможцями Стипендіальної програми Фонду Віктора Пінчука «Завтра.іа» стали 2 студенти.

За підсумками Всеукраїнської студентської олімпіади 2014/2015 навчального року 3 студенти отримали призові місця.

13 студентів отримали перемоги у різноманітних конкурсах, форумах, олімпіадах

У 2015 році студентам нашого університету виплачувались такі академічні стипендії:

Президента України – 6 студентів.

Верховної Ради України – 3 студенти.

Кабінету Міністрів України – 1 студент.

Стипендія імені Михайла Грушевського – 2 студента.

Літературно-мистецька премія імені Михайла Старицького – 1 студентка.

3. У сфері виховної роботи

Освітня діяльність університету ґрунтується на принципі єдності навчання і виховання. Зважаючи на це, виховна робота в різних її формах здійснюється двома основними шляхами – через освітній процес і в позанавчальний час.

Основна складова виховної роботи зі студентами під час освітнього процесу – це дисципліни гуманітарного та соціально-економічного циклу, які формують у студентів якості активного учасника політичного життя, суб'єкта державотворчого процесу. Це найбільш визначена і регламентована частина виховного процесу, результат якої переважно залежить від знання та вміння викладачів.

Більш складною є організація виховного процесу в позанавчальний час. Тут має бути цілеспрямована робота з виховання у студентів морально-культурних

якостей, національної свідомості, патріотизму, розвитку та пропаганди культури і мистецтва, організації культурного дозвілля, розвитку творчих обдарувань, словом – система, а не поодинокі, нехай і масові заходи.

Ідеологічною платформою для формування виховної системи в університеті є Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Організаційно виховною роботою в університеті опікується відділ виховної роботи (утворений у 2015 році), заступники керівників інститутів, факультетів з виховної роботи (на громадських засадах), куратори груп, вихователі гуртожитків, керівники художніх колективів.

Основними формами позанавчальної виховної роботи є: добродійні заходи, огляди, конкурси, виставки, презентації художніх книг, творів, театралізовані свята, вечори-зустрічі з видатними людьми, урочисті академії, фестивалі, концерти, походи, подорожі, різноманітні обрядові заходи, дискотеки, шоу-програми, гуртки та діяльність колективів художньої самодіяльності.

Упродовж 2015 року було проведено понад 200 різноманітних заходів. Назву окремі з них, найбільш значущі щодо національної самоідентифікації та формування корпоративного духу.

Так, у 2015 році була започатковано традиції:

- проведення урочистої посвяти першокурсників;
- проведення загальноуніверситетської акції «Бути грамотним – це модно»;
- церемонії підняття державного прапора ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я;
- проведення флеш-мобу «Здай кров – подаруй життя іншому»;
- участі у заходах з вшанування героїв Холодного Яру;
- участі у ході останнім шляхом Тараса Шевченка в м. Каневі;
- зустрічі з учасниками двох демократичних революцій в Україні в День Гідності та Свободи.

Продовжено традиції:

- посвяти у козаки та берегині на Покрову;
- проведення патріотичних акцій на підтримку воїнів АТО;

– написання диктанту національної гідності та ін.

Важливим напрямком виховної роботи є доброчинність. Благодійництво в університетському середовищі поширюється на декілька сфер суспільного життя.

Передусім ми надаємо допомогу бійцям української армії. Під час різноманітних благодійних акцій на потреби бійців в університеті було зібрано більше 200 тисяч гривень. Активісти плетуть маскувальні сітки, формують продуктові набори для солдат, виготовляють сухі борщі, допомагають волонтерським організаціям міста, здають кров.

Підтримка надається пацієнтам Центру дитячої онкології та гематології, Черкаського обласного онкологічного диспансеру. Нині діє благодійний фонд «Заради дитячої усмішки». За його ініціативи проводяться благодійні концерти й аукціони, на кошти від яких закуплено: вартісне медичне обладнання, шприци, медичні препарати. Зокрема, придбано 4 магістралі для отримання тромбоцитів на суму 5 600 гривень, 3 апарати «Інфузомат» для очищення крові та необхідні системи до них на суму понад 51 000 гривень, апарат шейкер-інкубатор, вартість якого становить близько 27 000 гривень. Крім того, купуються дитячі книжки, іграшки, подарунки до свят, оплачуються вистави дитячого лялькового театру.

У грудні 2015 року в університеті розгорнуто виставку світлин черкаського фотохудожника Ігоря Єфімова «Ми разом», присвячену онкохворим дітям.

Реципієнтами благодійності студентів і викладачів ЧНУ є дитяче відділення Черкаського обласного протитуберкульозного диспансеру, Черкаський обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей. Кошти для лікування і розвитку цих дітей збираються під час акцій «Подаруй радість дітям», «Я люблю життя».

Благодійні акції проводять усі навчально-наукові інститути, факультети університету. Студенти також організовують видовищні свята – благодійні концерти, матчі, де збирають кошти на різні потреби: для підтримки військових, на лікування викладачів, випускників чи студентів, на дитячий майданчик у селі Подільське Золотоніського району та на дорогу до села, а також для викладачів, студентів та випускників, які потребують допомоги.

Важливий напрямок діяльності і студентів, і викладачів університету – просвітництво. Є кілька успішних проектів, що започатковані викладачами університету і вже вийшли за межі нашого університету. Так, нещодавно свій перший ювілей відсвяткував буккросинг-клуб «Freebook», який спрямований на мотивацію до читання як пріоритетної культурної потреби. Реалізуються проекти «Молодь для молоді», Центр кар'єри, зустрічі з відомими письменниками, поетами, громадськими діячами, публічні лекції та ін.

Значний внесок у виховний процес роблять колективи художньої самодіяльності. Артисти-аматори регулярно виступають перед студентами, працівниками та гостями університету. Крім того, беруть участь у багатьох творчих конкурсах, які проводяться у місті, області, Україні й за її межами.

2015 рік позначений успіхами нашого народного самодіяльного ансамблю танцю «Черкащанка» на міжнародному мистецькому фестивалі музики, мистецтва та фольклору «Подляска Октава Культур» у Білостоці (Польща).

Непересічною мистецькою подією став концерт-дарунок творчих колективів університету «Жива музика козацького краю» рідним Черкасам в дні святкування його іменин та в рік 420-ї річниці від дня народження гетьмана Богдана Хмельницького.

Вагомі і значущі для нашого іміджу досягнення спортсменів Черкаського національного університету. 77 студентів закладу в 2015 році взяли участь у Всесвітніх спортивних іграх, чемпіонатах світу і Європи, кубках і першостях. 27 з них привезли перемоги. За підсумками виступів на XIII Всеукраїнській універсіаді Черкаський національний університет зайняв 2 місце серед національних університетів.

Упродовж останнього року в Черкаському національному університеті сформувалося досить впливове серед студентів самоврядування. Його основу складають студентські ради інститутів, факультетів, гуртожитків. Представники студентської ради університету входять до складу вченої ради, ректорату, конференції трудового колективу.

Студентське самоврядування поступово стає тим органом, який бере на себе відповідальність за всі внутрішньо та зовнішньо університетські аспекти студентського життя. Спектр його інтересів охоплює навчальну, наукову та виховну роботу серед студентів, роботу в гуртожитках, а також співпрацю з міськими, регіональними і міжнародними студентськими і молодіжними організаціями. Це дозволяє говорити про молодіжну політику, яка реалізується через студентське самоврядування.

У цьому аспекті слід відзначити роль студентського самоврядування у проведенні цілої низки заходів, які започатковані або відроджені студентською радою університету:

- відкриття студентського кафе і проведення в ньому вечорів поезії, акустичної музики, конкурсу студентських талантів, тощо;
- участь у Всеукраїнській акції «Мальовнича Україна» в м. Краматорську;
- проведення конкурсу Міс – ЧНУ;
- участь у благодійному фестивалі «She.Fest!»
- студентська дискотека в рамках відзначення Міжнародного дня студентів тощо.

Активізувались діяльність студентського самоврядування в гуртожитках. Як приклад спільної роботи студентських рад, можна назвати концерт між гуртожитками №2 і №5 за участю відомого рок-гурту «Ефект метелика»; конкурс-огляд кімнат гуртожитків до Міжнародного дня студентів.

Цілий ряд заходів відбулося задля формування корпоративного духу Черкаського національного. Найяскравіший з них – сходження колективу студентів, викладачів на чолі з ректором на Говерлу. Також у 2015 році утворено Клуб випускників ЧНУ.

Ректорат не тільки організаційно, а й фінансово підтримує студентське самоврядування в університеті. Так для відкриття студентського кафе з бюджету ЧНУ було спрямовано близько 60 тис. грн. Для підтримки діяльності студентських рад гуртожитків було придбано комп'ютерної та іншої техніки на суму понад 36 тис. грн. Упродовж року на культурно-мистецькі заходи, що організовувала

студентська рада, відрядження членів студентської ради для участь в молодіжних проектах, тренінгах, фестивалях – профінансовано більше 10 тис. грн.

Ректорат і профком університету фінансово забезпечили участь «Черкащанки» в міжнародному фестивалі та творчий звіт художніх колективів в обласній філармонії, а це понад 60 тис. грн.

Важливим чинником формування позитивного іміджу лідера освітньої галузі Черкащини є присутність університету в інформаційному просторі. Саме з цією метою в червні 2015 року в університеті утворено відділ інформації та зв'язків із громадськістю.

За півроку його діяльності у місцевих ЗМІ на Інтернет-ресурсах опубліковано понад 700 сповіщень про роботу університету, надані навчальним закладом освітні послуги.

Інтерв'ю ректора, проректорів постійно публікувалися в Інтернет-виданнях «Про все», «Вичерпно», «Прочерк», «Нова доба», опубліковано низку статей в газетах «Нова доба», «Черкаський край».

Організовано інтерв'ю з ректором на ОДТРК «Рось» (7 виступів), на обласному радіо (двічі), у студії інтернет-телебачення «Вичерпно» (двічі), на місцевому кабельному телеканалі «Експо-ТВ».

За результатами моніторингу аналітичного центру CEDOS щодо забезпечення доступу до публічної інформації і відкритості Черкаський національний університет у минулому році був один з трьох найгірших в Україні. Тому наші зусилля були спрямовані на оновлення і наповнення сайту університету, приведення у відповідність з загальними вимогами інформаційних ресурсів структурних підрозділів університету. Суттєві зрушення є, робота продовжується. Інформація в усі рубрики сайту відредагована, підготовлена для розміщення та розміщена.

Разом з тим, я бачу проблеми в організації виховної роботи в університеті. Це передусім формальне кураторство (особливо на першому курсі), це недостатній контроль за позанавчальною діяльністю наших студентів з боку заступників керівників структурних підрозділів з виховної роботи. Цьому є й об'єктивне

пояснення (робота на громадських засадах), але бачу й інші причини. Зокрема, відсутність Ради з виховної роботи в університеті, захоплення масовими заходами-картинками, імітація виховного процесу різними флешмобами тощо.

Мене також турбує стан справ у наших гуртожитках. Керівники інститутів, факультетів, курсів, груп не бувають у студентських гуртожитках, не знають, як і чим живуть їхні студенти. А сигнали поступають тривожні: куріння, наркотики, крадіжки в кабінетах комендантів. Це свідчить, що ми неправильно розподілили відповідальність за поселення, санітарно-гігієнічний стан, умови проживання в гуртожитках і виховну роботу в них. Вважаю, що потрібно більше повноважень передати директорам інститутів, деканам факультетів та відповідним студрадам.

Потрібно більше працювати зі студентськими радами щодо наповнення навчальним і науковим, а не лише дозвілєвим змістом їхньої діяльності, а також передавати їм повноваження щодо поселення і виселення з гуртожитків, налагодження в них морально-психологічного клімату та забезпечення належного санітарно-гігієнічного стану.

Не змовчу і про рівень художньої самодіяльності в університеті, бо, насправду, вона занепадає. Припинив існування прекрасний колектив «Віват», натомість нічого не запропонували. Випустилися солісти «Живої музики» – жевріє ще один художній колектив. Не чути і не видно театральної студії. Тобто, ми позиціонуємо себе як духовний і культурний центр Черкащини, а запропонувати землякам, крім «Черкащанки», сьогодні нічого.

Саме ці питання ми розглянули на розширеній нараді з організації виховного процесу в університеті, визначили пріоритетні завдання і будемо над ними працювати у наступному періоді.

4. У сфері кадрової політики та протидії корупції

4.1. Штатний розпис. Кадровий потенціал університету

Реалізація визначених Законом України «Про вищу освіту» завдань вищого навчального закладу неможлива без ефективної кадрової політики, завданням якої в університеті є постійний розвиток кадрового потенціалу, насамперед його

науково-педагогічного складу, спроможного на високому рівні забезпечити надання освітніх послуг і життєдіяльність університету в цілому. В основу кадрової політики університету покладено принципи стабільності кадрового складу, поєднання професійних здобутків досвідчених науково-педагогічних працівників та ініціативи молодих викладачів, прозорості й демократії управління персоналом, справедливості, рівності й послідовності комплектування штатних посад висококваліфікованими фахівцями відповідно до потреб університету при дотриманні чинного законодавства України про працю і про освіту.

Питання кадрового забезпечення освітньо-виховного процесу постійно перебувають у центрі уваги ректорату, а одним із концептуальних шляхів посилення кадрового складу є інтеграція традиційних педагогічних, наукових і новітніх інформаційно-комунікаційних технологій навчання і наукових досліджень. До концептуальних заходів, спрямованих на удосконалення якісного складу професорсько-викладацького персоналу включена й успішно реалізується система підготовки та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, розвиток аспірантури та докторантури, відкриття нових спеціальностей тощо.

На початок 2015 року штатна чисельність університету згідно штатного розпису становила 1138,2 ставки, з яких 724,3 ставки утримувалися за рахунок коштів загального фонду, а 413,9 ставки – зі спеціального фонду. Кількість штатних посад науково-педагогічних працівників на той час становила 538,9 одиниці. Впродовж календарного року з об'єктивних причин вносилися відповідні зміни до штатного розкладу в бік скорочення чисельності посад, загальна кількість яких на 31 грудня 2015 року зменшилася до 1118,2 одиниць, а кількість посад науково-педагогічних працівників склала 538,9 одиниці. Динаміка зміни кількості ставок за штатним розписом університету за останні п'ять років наведена в таблиці 4.1.

Середньорічна кількість посадових ставок університету за останні п'ять років

Назва посад	2011	2012	2013	2014	2015
Науково-педагогічний персонал	554,13	551,60	545,20	538,90	535,50
Педагогічний персонал	30,00	30,50	30,30	32,60	32,60
Навчально-допоміжний персонал	92,00	95,50	94,50	95,50	96,00
Бібліотечні працівники	57,00	57,00	57,00	57,00	54,00
Спеціалісти (фахівці)	129,75	128,55	125,20	123,20	123,10
Робітників	291,50	290,45	294,00	291,00	277,00
Загальна кількість ставок за штатним розписом	1154,38	1153,60	1146,20	1138,20	1118,20

Таким чином, останні п'ять років в університеті зберігається стійка тенденція до скорочення штатної чисельності працівників, що викликано, насамперед, необхідності економії коштів, а з іншого боку, зменшення кількості посад науково-педагогічних працівників обумовлено зміною контингенту студентів.

Для забезпечення освітнього процесу 2015-2016 навчального року штатним розписом передбачено 470,67 посад науково-педагогічних працівників, що складає 41,4 відсотки загальної штатної чисельності працівників університету. В структурі штатного розпису науково-педагогічних працівників передбачено:

- Професорів – 65,32 ставки або 13,9 %;
- Доцентів – 230,13 ставки або 48,9 %;
- Старших викладачів – 113,77 ставки або 24,2 %;
- Викладачів – 61,45 ставки або 13,0 %.

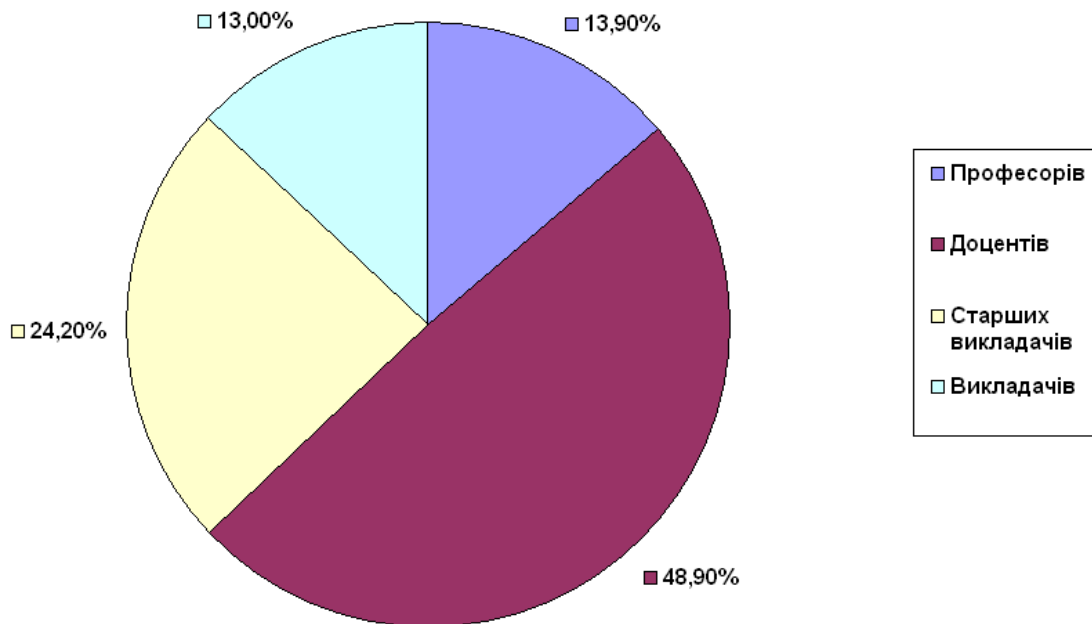

Рис. 4.1. Співвідношення посад науково-педагогічних працівників у 2015-2016 навчальних роках

Виходячи з потреб університету в підготовці фахівців за різними спеціальностями, з метою підвищення якості їх підготовки та інтеграції освітнього процесу з виробництвом, підбір кадрів та їх розстановка проводиться з умовою найкращого використання їхнього наукового і педагогічного потенціалу, наявного практичного досвіду в різних галузях господарства тощо. Надзвичайно важливим питанням сучасної кадрової політики університету є ефективність і прозорість організації та проведення конкурсного заміщення посад науково-педагогічних працівників й укладення з ними трудових відносин на умовах, визначених Законом України «Про вищу освіту», підзаконними нормативним актами, у тому числі Міністерства освіти і науки України та локальними актами університету, з дотриманням вимог законодавства України про працю.

Так, 19 лютого 2015 року Конференцією трудового колективу схвалено новий Колективний договір між адміністрацією і трудовим колективом університету на 2015-2017 роки. Ним, зокрема, визначено, що приймання на роботу науково-педагогічних працівників здійснюється на основі конкурсного відбору, а з обраними у такому порядку викладачами укладається строковий

трудоий договір або контракт строком до 5 років. З метою реалізації «Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», затверджених наказом МОН України 05.10.2015 № 1005, в університеті, на зміну раніше діючому Положенню, розроблено новий «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (далі – Порядок). Зазначений Порядок затверджений вченою радою університету 10 листопада 2015 року та введений в дію наказом ректора від 16 листопада 2015 року № 258. Порядком передбачено створення конкурсної комісії, основним завданням якої є додаткове вивчення документів претендентів на заміщення вакантних посад директора інституту, декана факультету, завідувача кафедри, інших посад науково-педагогічних працівників на відповідність освіти, наукового ступеня, вченого звання профілю діяльності навчально-наукового інституту, факультету, кафедри тощо та приєднання відповідних висновків до конкурсних матеріалів, що передаються вченій раді. Склад конкурсної комісії, до якої увійшли досвідчені доктори наук, професори з кожного навчально-наукового підрозділу, затверджена наказом ректора від 4 листопада 2015 року № 499-к. Такий багатоступеневий відбір науково-педагогічних працівників – кафедра, інститут (факультет), конкурсна комісія, – дає можливість вченій раді прийняти обґрунтоване об'єктивне рішення щодо обрання того чи іншого потенційного претендента на відповідну посаду науково-педагогічного працівника.

За станом на 31 грудня 2015 року всі посади науково-педагогічних працівників укомплектовані на конкурсних засадах за установленою процедурою. На таких засадах тільки в 2015 році укладено трудові договори вперше чи продовжені трудові відносини зі 191 працівником, з яких на умовах контракту – зі 72 працівниками, а зі 119 – за строковими трудовими договорами. У цілому до освітньо-виховного процесу на 2015-2016 навчальний рік залучено 575 науково-педагогічного працівників, що складає 57,0 відсотків від загальної чисельності працівників університету. З цієї кількості 492 особи (85,6 %) є штатними

працівниками, 42 (7,3%) - зовнішні сумісники й 41 (7,1%) - внутрішній сумісник. З числа штатних працівників нині на умовах контракту в університеті працюють 319 науково-педагогічних працівників (64,8%), на умовах строкового трудового договору 158 працівників (32,1 %) і тільки три особи працюють безстроково, які були прийняті на роботу ще до 2010 року.

У 2015 році в університеті збереглася позитивна тенденція формування і зміцнення постійного штатного складу науково-педагогічних працівників, як правило, за рахунок власного потенціалу випускників магістратури, аспірантури, докторантури. Залучення зовнішніх сумісників на 2015/2016 навчальний рік зменшився з 68 до 42 осіб і становить лише 7,1 відсотки від загальної кількості науково-педагогічних працівників. Із 42 зовнішніх сумісників 32 особи (76,2 %) мають відповідний науковий ступінь та вчене звання, а решта сумісників є досвідченими фахівцями у відповідній сфері виробництва і їх залучення до освітнього процесу зумовлено необхідністю інтеграції навчального процесу у виробництво, поєднання навчання з практикою тощо. На умовах внутрішнього сумісництва до науково-педагогічної діяльності залучаються, насамперед, працівники університету, які мають відповідні наукові ступені та вчені звання, а в одиничних випадках аспіранти і докторанти університету.

При такій тенденції до зменшення кількості професорсько-викладацького складу з року в рік поліпшується їх якісний склад. Якщо у 2014 серед штатних працівників частка викладачів з науковими ступенями та вченими званнями складала 66,9 відсотків (344 працівники), то в нинішньому році ця частка збільшилася до 76,6 відсотків, а їх кількість становить 377 працівники. Кількість докторів наук, професорів у 2015 році збільшилась до 65 осіб і їх частка в структурі штатних науково-педагогічних працівників складає нині 13,3 відсотки, а кандидатів наук, доцентів – 316 осіб, тобто 64,2 відсотки. Загальна характеристика професорсько-викладацького складу наводиться в таблиці 4.2.

Характеристика професорсько-викладацького складу

№ п/ п	Показники	Р о к и				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Кількість штатних науково-педагогічних працівників	537	525	522	514	492
	з них:					
	докторів наук, професорів	41	46	50	53	65
	кандидатів наук, доцентів	256	273	279	291	316
2	Кількість зовнішніх сумісників	109	96	79	68	42
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	31	29	21	28	12
	кандидатів наук, доцентів	52	38	36	25	20
3.	Середній вік штатних викладачів з науковими ступенями та вченими званнями	50	53	54	53	52
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	54	57	58	57	56
	кандидатів наук, доцентів	45	49	50	48	47
4.	Кількість науково-педагогічних працівників пенсійного віку	97	96	97	89	70
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	17	22	25	24	25
	кандидатів наук, доцентів	64	67	50	46	39
5.	Кількість звільнених науково-педагогічних працівників	67	52	41	38	66
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	4	5	2	1	3
	кандидатів наук, доцентів	22	17	15	17	27
6.	Кількість прийнятих науково-педагогічних працівників	47	41	30	24	29
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	2	3	1	1	1
	кандидатів наук, доцентів	7	10	5	8	18
7.	Частка кафедр, які очолюють з науковими ступенями	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	у тому числі:					
	доктори наук, професори	60,4	58,3	58,3	62,5	47,0
	кандидати наук, доценти	39,6	41,7	41,7	37,5	53,0

Наведена характеристика кількісного та якісного складу професорсько-викладацького складу, показує, що за останні п'ять років їх загальна кількість, у порівнянні з 2011 роком, зменшився на 8,4 відсотки. Водночас, кількість докторів наук, професорів збільшилось на 58,5 відсотки, а кандидатів наук, доцентів – на 23,4 відсотки. Така позитивна динаміка стала не тільки наслідком послідовної кадрової політики, спрямованої на підготовку власних наукових кадрів, зміну поколінь науковців, прийом на роботу молодих викладачів, які мають перспективу наукового зростання, але й сприяла підтриманню відповідності якісного складу практично кожної кафедри нормативним вимогам. Нині 23 кафедри університету очолюють доктори наук, професори, а решту 26 кафедр – кандидати наук, доценти, наукові ступені, вчені звання яких відповідають профілю кафедри.

Суттєвих змін не зазнали вікові показники складу науково-педагогічних працівників, серед яких у 2015-2016 навчальному році у віці до 40 років працювало 198 осіб (40,0 %), а кількість працівників віком понад 65 років зменшилась до 36 осіб і складає лише 7.2 відсотки, тоді як у 2014 році ці показники відповідно склали 46 осіб і 8,6 відсотки. В цілому аналіз структури вікових категорій, зображених, на діаграмі 1.3 показує, що найбільшу частку впродовж останніх років склали саме працівники у віці до 40 років, частка яких коливалась в межах від 40 до 49 відсотків від чисельності штатних науково-педагогічних працівників. Структура вікових категорій наведена на рис. 4.4.

Впродовж звітнього періоду в межах від 50 до 54 років коливався середній вік штатних викладачів з науковими ступенями та вченими званнями, який нині складає 52 роки. Серед цієї категорії працівників середній вік докторів наук, професорів нині складає 56 років, а кандидатів наук, доцентів – 47 років. За останніх п'ять років кількість викладачів пенсійного віку зменшилась з 97 осіб у 2011 році до 70 осіб у нинішньому році і складає 14,2 % від загальної чисельності штатних науково-педагогічних працівників.

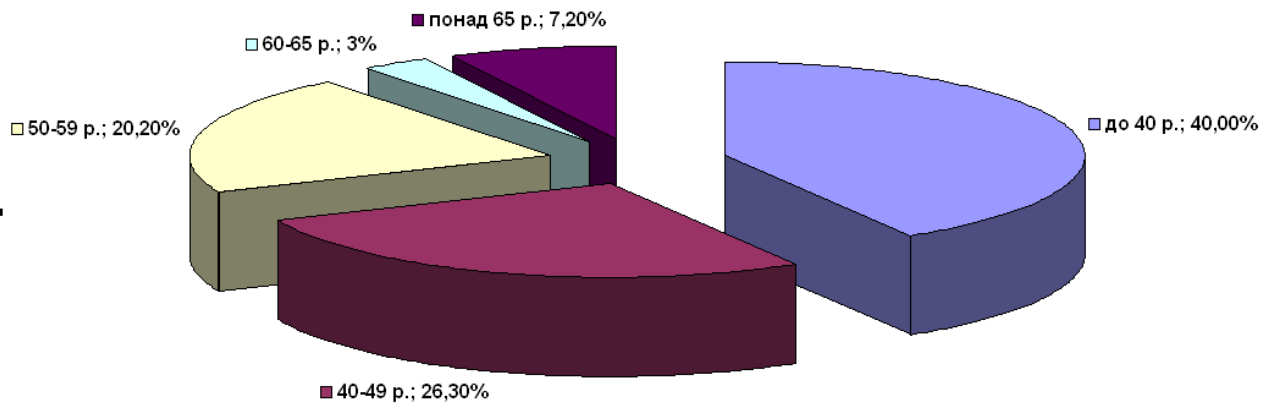

Рис. 4.4. Структура вікового складу професорсько-викладацького складу у 2015-2016 навчальному році

У цілому кадрове забезпечення штатними науково-педагогічними кадрами з науковими ступенями та вченими званнями нині складає 77,4 відсотки %, детальний аналіз якого приведений у таблиці 1.3. Динаміка кількісних та якісних змін за останні п'ять років відображена на рис. 4.5; 4.6; 4.7.

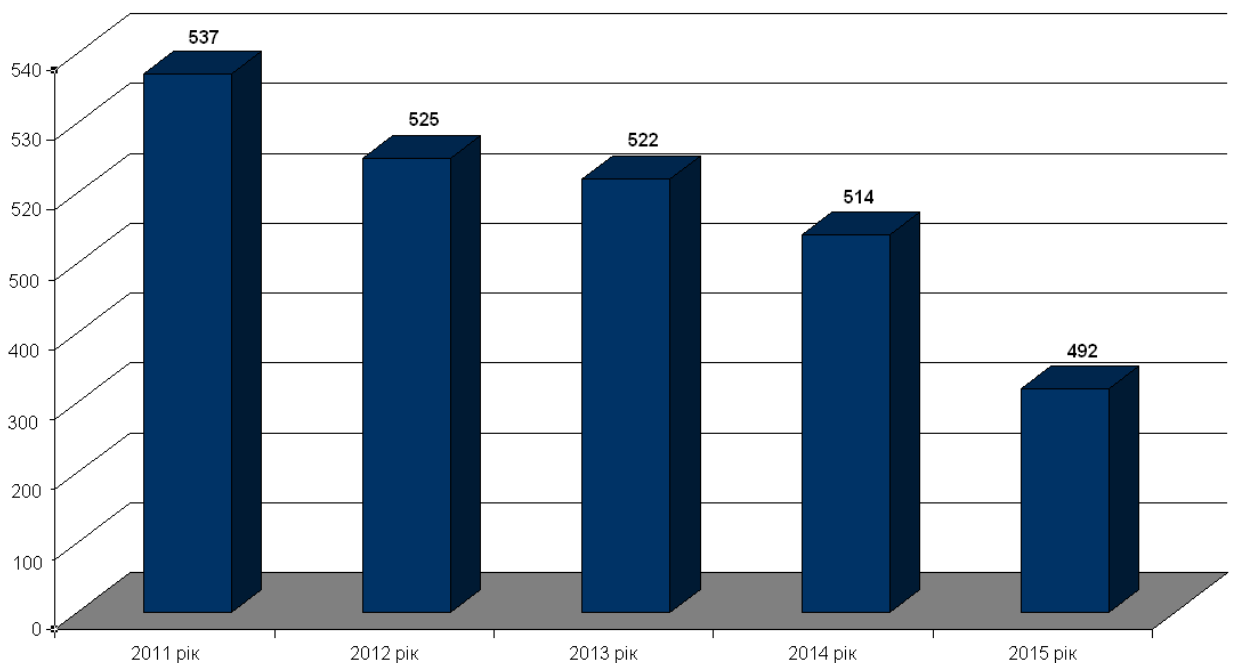

Рис. 4.5. Динаміка змін кількості штатних науково-педагогічних працівників

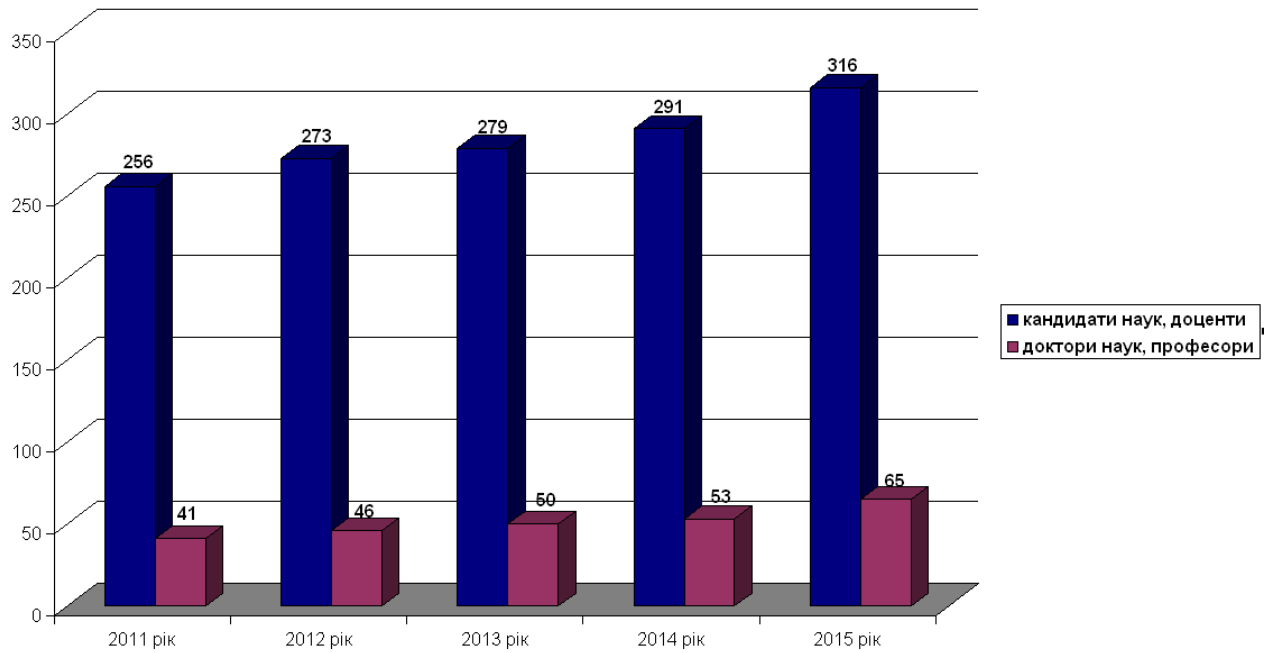

Рис. 4.6. Динаміка змін кількості науково-педагогічних працівників які мають наукові ступені та вчені звання (кандидат наук, доцент; доктор наук, професор)

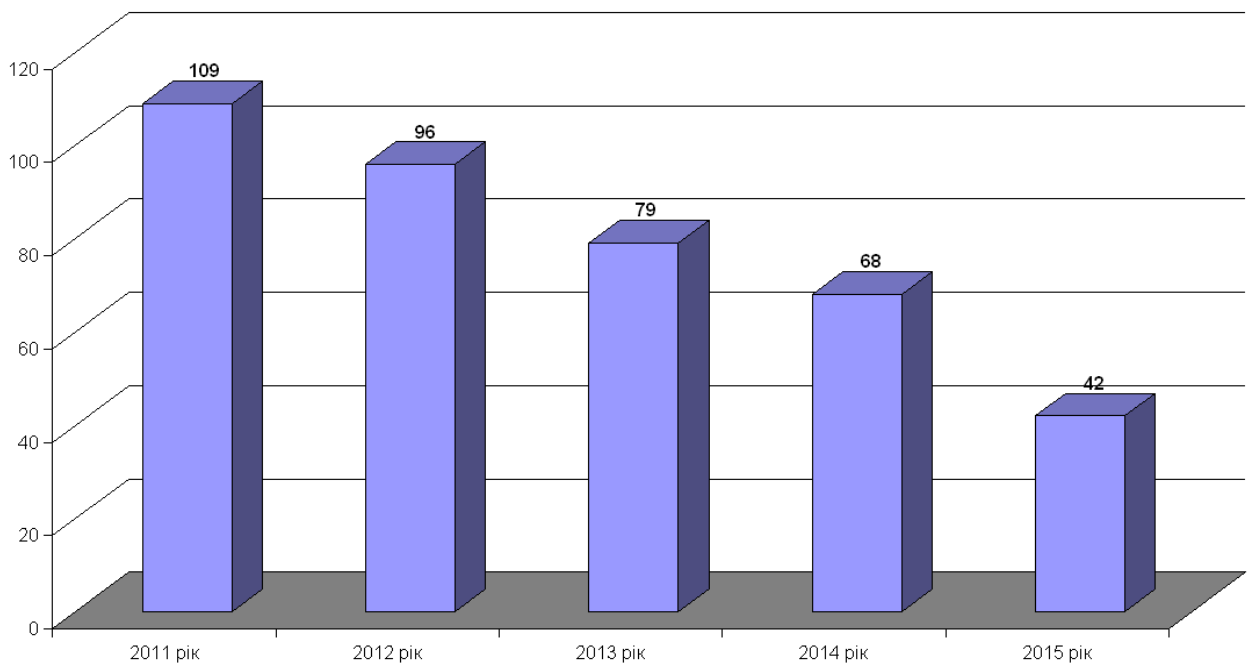

Рис. 4.7. Динаміка змін кількості науково-педагогічних працівників, які працюють на умовах зовнішнього сумісництва

Ряд науково-педагогічних працівників за значні досягнення у вихованні підростаючого покоління, підготовку студентської молоді, вагомі здобутки у

науковій діяльності відзначені різними нагородами місцевого та загальнодержавного рівня, зокрема, грамотами Міністерства освіти і науки України, Черкаської обласної державної адміністрації та Черкаської обласної ради, Департаменту освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації тощо. Нині в університеті працюють один академік НАПН України, два член-кореспондента НАПН України, дев'ять Заслужених працівників освіти України, чотири Заслужені діячі науки і техніки України, один Народний художник України, п'ять Заслужених художників, діячів мистецтв України, три Заслужених працівники культури України, 17 Заслужених тренерів, майстрів спорту різного рівня.

4.2. Розподіл навчального навантаження та нормування робочого часу викладачів

Проведений аналіз кадрового потенціалу науково-педагогічних працівників дає підстави стверджувати про відповідність кадрового забезпечення освітнього процесу нормативним вимогам. Планування навчальної роботи науково-педагогічних працівників здійснюється кафедрами університету у відповідності до чинного наказу Міністерства освіти і науки України № 450 від 7.08.2002 року «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової і організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» та наказу ректора університету № 530 від 21.08.2015 року «Про формування навчального навантаження професорсько-викладацького складу на 2015-2016 навчальний рік», в частині, що не суперечить Закону України «Про вищу освіту».

Загальний обсяг навчального навантаження на 2015-2016 навчальний рік складає 345734,7 години. Середнє навчальне навантаження становить 734 години на одного викладача. При цьому середнє навчальне навантаження професора становить 637 години, а доцента – 753 години. Обсяг навчального навантаження викладача в межах його робочого часу встановлюється з урахуванням виконання ним інших обов'язків (методичних, наукових, організаційних). Кількість ставок

науково-педагогічних працівників для кафедр встановлюється ректоратом за наявності розрахунку обсягу навчальної роботи кафедри.

Аналіз кадрового складу науково-педагогічних кадрів в розрізі кафедр підтверджує відповідність їх забезпечення ліцензійним вимогам. Нині в університеті функціонує 49 кафедр, з яких три кафедри, - іноземних мов, фізичної виховання і кафедра військової підготовки, – мають статус загально-університетських кафедр. Кафедра військової підготовки створена тільки на початку 2015-2016 навчального року, склад якої сформований відповідними фахівцями за погодженням з Міністерством оборони України.

Практично у складі кожної кафедри, за винятком вище названих, є доктори наук, професори відповідного профілю, У той же час на умовах сумісництва докторами наук, професорами укомплектовані дев'ять кафедр, що відповідає ліцензійним вимогам. Жодним доктором наук, професором не забезпечена кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, проте до складу цієї кафедри крім двох кандидатів наук і трьох доцентів за профілем кафедри, входять один Народний художник України та три Заслужених художники України, що дає всі правові підстави здійснення освітньої діяльності.

4.3. Антикорупційні заходи

У відповідності до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011, а нині Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII, Типового положення «Про уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.09.2013 № 706, інших нормативно-правових актів з питань запобігання корупції в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького здійснюються необхідні організаційні та практичні заходи у цьому напрямі діяльності.

З метою належної організації цієї роботи на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 14.10.2013 № 1432 наказом ректора університету від 28.11.2013 № 533-к визначено уповноважену особу з питань запобігання та

виявлення корупції в університеті, У своїй роботі уповноважений керується крім вище названих нормативно-правових актів використовує й інші нормативно-правові, зокрема Методичні рекомендації Міністерства юстиції України «Запобігання і протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування» від 16.10.2013 в частині, що стосується діяльності державних підприємств, установ та організацій, зокрема й вищих навчальних закладів, а також відповідним Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженим наказом ректора університету. Положенням визначено основні завдання Уповноваженої особи, серед яких, зокрема, методична та консультаційна допомога з питань дотримання антикорупційного законодавства, організаційна та роз'яснювальна робота щодо порядку заповнення та подання декларацій про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру тощо.

У 2015 року серед превентивних заходів виконання антикорупційного законодавства систематично проводилася роз'яснювальна робота з працівниками та студентами університету шляхом виступів на засіданнях ректорату, зборів трудових колективів структурних підрозділів і зборів студентів. Основною тематикою таких заходів було роз'яснення вимог антикорупційного законодавства, особливості його застосування в державній установі, що фінансується з державного бюджету, до яких відноситься університет. В рамках Всеукраїнського тижня права 11.12.2015 року в університеті було проведено круглий стіл з керівниками структурних підрозділів та представниками студентського самоврядування за участю фахівця Головного територіального управління юстиції в Черкаській області на тему: «Антикорупційне законодавство: новації та особливості їх застосування».

Здійснено комплекс організаційно-правових заходів щодо своєчасності подання та правильності заповнення декларацій про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру, в результаті чого визначені керівники як університету, так і його структурних підрозділів у встановлені терміни надали належним чином оформлені декларації.

Проводилися перевірки звернень працівників університету щодо правомірності дій керівників навчальних структурних підрозділів при розподілі навчального навантаження, законності звільнення окремих працівників, дотримання правил внутрішнього розпорядку. У більшості таких звернень виявлені факти не знаходили свого підтвердження. У той же час, при перевірці запиту Департаменту освіти і науки Київської ОДА щодо підтвердження отримання диплому одним з претендентів на зайняття посади державного службовця, виявлено, що така особа не навчалася в університеті, диплом за вказаним номером не зареєстрований, а прізвище керівника не відповідає фактичному прізвищу ректора, який обіймав цю посаду у рік видання такого диплома. Про даний факт проінформовано Міністерство освіти і науки України та правоохоронні органи.

У жовтні минулого року за результатами перевірки фактів, викладених в службовій записці директора ННІ природничих наук Нінової Т.С. на ім'я ректора університету, а також у зверненнях секретаря цього ж інституту Головченко Л.Д. до ректора університету та Міністерства освіти і науки України, заяв окремих студентів на ім'я ректора університету виявлено ознаки протиправних дій з боку секретаря названого інституту Головченко Л.Д. при виготовленні додатків до дипломів. Матеріали проведеної перевірки у порядку статті 63 Закону України «Про запобігання корупції» направлені в прокуратуру Черкаської області. У даний час за цими матеріалами проводиться розслідування в рамках кримінального провадження. Головченко Л.Д. звільнена з роботи згідно поданої нею заяви.

В іншому випадку, за зверненням двох випускників університету минулих років проведено перевірку щодо законності затримки видачі їм документів про освіту. За результатами такої перевірки вбачалися ознаки корупційного правопорушення з боку попереднього ректора, через що направлена відповідна інформація до прокуратури області, якою нині проводиться відповідна перевірка.

Колективним договором між адміністрацією і трудовим колективом університету, з огляду на положення статті 27 Закону України «Про запобігання корупції», п. п. «а», «в-з» п.1 ч.1 ст. 3 цього ж Закону, визначено правову

можливість адміністрації, за погодженням з Профкомом обмежити роботу родичів у випадках їх безпосереднього підпорядкування.

5. У сфері фінансового, матеріально-технічного забезпечення та адміністративно-господарського забезпечення

5.1. Виконання кошторису доходів і видатків

Фінансування університету проводиться відповідно до законодавчо-нормативних документів, які регламентують діяльність навчальних закладів відповідного рівня акредитації та бюджетних установ

Основні джерела фінансування діяльності університету:

- кошти державного бюджету;
- доходи від надання платних освітніх послуг;
- доходи від господарської діяльності;
- виконання науково-дослідних робіт;
- надходження благодійних внесків, грантів та дарунків.

Загальна сума фінансування університету за загальним та спеціальним фондами державного бюджету за 2015 рік склала 106 522,7 тис. грн. Фінансування із загального фонду державного бюджету кошторисом доходів і видатків на 2015 рік затверджено в сумі 78 659,09 тис. грн., в т.ч. за кодами економічної класифікації видатків:

видатки споживання: з них по КЕКВ 2110 – оплата праці працівників бюджетних установ – 31 187,3 тис. грн.;

КЕКВ 2120 – нарахування на заробітну плату – 11 312,25 тис. грн.;

КЕКВ 2230 – продукти харчування дітям-сиротам – 762 ,04 тис. грн.;

КЕКВ 2210 – предмети, обладнання та інвентар в т.ч. дітям-сиротам – 295, 01 тис. грн.;

КЕКВ 2240 – оплата послуг (крім комунальних) -87,6 тис. грн.;

КЕКВ 2250 – видатки на відрядження - 16,7 тис. грн. ;

КЕКВ 2270 – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 4 104,7 тис. грн.,
в т.ч. КЕКВ 2272 – оплата водопостачання і водовідведення – 55,5 тис. грн., КЕКВ
2273 – оплата електроенергії – 580,7 тис. грн.,

КЕКВ 2700 – субсидії і поточні трансферти –30 893,4 тис. грн., в т.ч. КЕКВ
2720 – стипендії – 30 648,6 тис. грн.,

КЕКВ 2730 – інші виплати населенню – 244,7 тис. грн.;

Частка видатків споживання у загальній сумі фінансування складає 100%. У
2015 році фінансування видатків розвитку в кошторисі загального фонду не
передбачено.

Рис. 5.1. Структура використання коштів загального фонду в 2015 році

Із загальної суми фінансування по загальному фонду у 2015 році оплата
праці з нарахуваннями складає 54,03%; придбання предметів, матеріалів, видатки
на відрядження та утримання бюджетних установ – 0,51%; оплата комунальних

послуг та енергоносіїв – 5,22%; продукти харчування – 0,97%; субсидії і поточні трансфери (стипендія) – 39,28 %.

Відповідно до затвердженого кошторису на 2015 рік та помісячного плану використання бюджетних коштів по загальному фонду станом на 31.12.2015 року профінансовано всі статті видатків.

Кредиторської заборгованості станом на 01.01.2016 року по видаткам загального фонду немає.

Надходження до спеціального фонду державного бюджету склали 27 824,27 тис. грн., в тому числі від надання платних послуг – 25 450,06 тис. грн. та надходження благодійних внесків, грантів, дарунків – 2 374,21 тис. грн.

Таблиця 5.1

Структура надходжень до спеціального фонду Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького за 2015 рік

Джерело надходжень	Сума, тис. грн.	Частка у загальній сумі, %
Плата за навчання студентів	16 004,5	57,52
Додаткові освітні послуги (аспіранти, слухачі курсів, кандидатські іспити тощо)	684,62	2,46
Друга вища освіта, курси підвищення кваліфікації	1 040,77	3,74
Послуги гуртожитків, квартплата	5923,89	21,29
Послуги їдалень	1 208,3	4,34
Інші надходження від господарської діяльності	379,74	1,36
Оренда приміщень	111,67	0,40
Виконання науково-дослідних робіт та послуг	96,56	0,35
Благодійні внески, гранти, дарунки	2 374,21	8,53
Разом:	27 824,26	100

Склад надходжень до спеціального фонду Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького за іншими джерелами надходжень
за 2015 рік

Джерела надходжень, фінансування	Сума грошових надходжень, грн	Сума майнових надходжень, грн	Всього, грн:
1. Надходження благодійних внесків в розрізі інститутів за 2015р.			
ННІ історії і філософії	24 540,00	53 928,35	78 468,35
ННІ економіки і права	83 905,00	80 494,93	164 399,93
ННІ іноземних мов	29 000,00	68 957,60	97 957,60
ННІ укр. філ. та соц. комунікацій	13 000,00	81 088,73	94 088,73
ННІ фіз. культ, спорту та здоров'я	54 837,00	30 618,32	85 455,32
ННІ природничих наук	48 240,00	49 778,60	98 018,60
ННІ пед. осв. соц. роб і мист.	37 600,00	33 866,99	71 466,99
ННІ фіз. мат та КІС	38 400,00	89 836,57	128 236,57
Психологічний ф-т	20 200,00	8 623,60	28 823,60
ФОТІУС	15 300,00	75 809,37	91 109,37
Інші	552 682,00	831 473,55	1 384 155,55
Разом по благодійним надходженням:	835 148,22	1 404 476,61	2 239 624,83
2. Надходження коштів для виконання цільових заходів (стипендія КМУ)			64 588,00
3. Наукові гранти			70 000,00
Всього:			23 74 212,83

За 2015 рік видатки споживання за рахунок спеціального фонду становлять 32 343,24 тис. грн. в т.ч.:

- на оплату праці – 16 746,95 тис. грн.;
- нарахування на заробітну плату – 5 499,30 тис. грн. ;
- на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю 2 090,09 тис. грн.;
- – на придбання медикаментів – 7,64 тис. грн.;
- на оплату продуктів харчування – 843,72 тис. грн.;
- на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 4 429,62 тис. грн., в т.ч. на оплату теплопостачання – 2 775,2 тис. грн.;
- оплату водопостачання – 780,18 тис. грн. ;
- оплата електроенергії – 731,3 тис. грн.;
- оплата природного газу – 142,93 тис. грн.;
- відрядження – 224,80 тис. грн.;
- на оплату інших послуг, крім комунальних – 976,07 тис. грн.;
- на окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку – 44,97 тис. грн.;
- поточні трансферти населенню – 61,02 тис. грн.;
- інші поточні видатки (податки, збори) – 253,07 тис. грн.;
- капітальні видатки склали 1 165,99 тис. грн.

За 2015 рік субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально – економічного та культурного розвитку регіонів становила 39,3 тис. грн. Дані кошти були використані на капітальні видатки, а саме – виготовлення проектно-вишукувальної документації по кап. ремонту 4-го корпусу.

Загальна сума видатків на заробітну плату з нарахуванням за загальним та спеціальним фондами складає 64695,9 тис. грн., в тому числі 434,7 тис. грн. оплата праці наукових співробітників при виконанні наукових грантів.

Із загальної суми видатків на оплату праці 4041,5 тис. грн. – за відпускні; 4421,2 тис. грн. – надбавки та доплати за науковий ступінь та звання; 1284,7 тис.

грн. – допомога на оздоровлення; премія НПП – 424,5 тис. грн.; премія до 8 березня – 349,1 тис. грн.; 425,7 тис. грн. – премія іншим працівникам на оздоровлення; 1938,6 тис. грн. – індексація заробітної плати.

У 2015 р. на виконання статті 57 Закону України «Про освіту» допомога на оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу надавалася всім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету.

Стипендіальний фонд та фінансування інших соціальних виплат студентам у 2015 р. склав 13 615,6 тис. грн.

Таблиця 5.3

Видатки на стипендіальне забезпечення та фінансування інших соціальних виплат із загального фонду Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького за 2015 рік

Найменування видатків	Кількість осіб	Розмір стипендії (грн.)	Річний фонд (тис. грн.).
Іменні стипендії, в т.ч.			
Стипендія Верховної Ради	2	1200	28,80
Стипендія Президента	3	1200	43,20
Стипендія Кабінету Міністрів	1	1100	13,20
Стипендія студентам:			
бал успішності 4-4,99	1780	811	17333,87
бал успішності 5,00	350	1044	4385,80
Стипендія студентам-сиротам	50	1965,78	1179,47
Стипендія студентам-інвалідам	113	1032	1399,39
Індексація студентам	-	-	3368,53
Стипендія аспірантів	97	1906	2218,58
Стипендія докторантів	12	2914	419,60
Індексація докторантам і аспірантам	-	-	213,43
Матеріальна допомога	9	375	3,38

Матеріальне заохочення	54	767	41,40
Всього стипендіальний фонд, КЕКВ 2720	-	-	30648,65
Виплати сиротам разом, в т.ч.:			1026,49
на харчування	-	-	762,04
на придбання одягу	-	-	19,70
на придбання літератури	-	-	91,98
допомога при працевлаштуванні			152,77
Разом видатків:			31675,14

У 2015 р. розмір мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентам університету з 01.01.2015 р. до 01.09.2015 р. становив 730 грн. на місяць, а з 01.09.2015 р. – 825 грн.

18.02.2016

Ректор

О.В. Черевко